

Porubské noviny

Číslo: 122

marec 1/2025

Ročník: XXXI.

V tomto čísle nájdete:

 Deň pokánia, spravodajstvo
 Z rokovania OcZ, informácia
 Z výročných rokovaní
 Ekumenická pobožnosť
 Digitálne zručnosti seniorov
 Čitatelia napísali o Z. Porube
 Dlhý, Široký, Bystrozraký
 Jubilantka Želmíra Staroňová
 Kto tvorí hrejivé šperky
 Fašiangy, Homrľajci
 Žiaci ZŠ o zvieratkách
 Štadión, Už stojí 70 rokov
 LK Opalisko, BK Opalisko
 Futbalisti hrali a bodovali

O B E Ť

(Na pamiatku malej Milke, zabitej črepinou míny vo februári 1945, keď pozerala z okna)

Vyhlaso svetlo pekných očíek
 a žiarny detstva jas.
 Anjeli svetom mäkkých vločiek
 Zamĺkli navždy vavrné pery
 pod smrťou údelom.
 Nevinné dieťa čistej viery
 stalo sa anjelom.
 A tieľko stuhlé ako skala
 rozžiali rodinu.
 Ó, vojna, prečoś vyžiadala
 obeť tak nevinnú!?!?

Ó, nebe dobré, veľké nebe,
 viď dielo toto! Súď!!
 Ja nesmiem reptáť proti Tebe...
 nie...vôľa Tvoja buď!
 Len popraj, popraj
 mieru sviatky!
 Preč vojny okovy!!!...
 a utíš srdce bôľnej matky
 a ...odpušť vrahovi...!

Milan Rúfus, február 1945

POĎAKOVANIE

Služby Božie pri príležitosti 80. výročia evakuácie za účasti predstaviteľov miest a obcí Liptova, ktoré poskytli azyl obyvateľom Závažnej Poruby od februára do apríla v roku 1945 sa konali v nedeľu 9. februára 2025 ako Deň pokánia.

Na začiatku prítomných pozdravil a hostí privítal starosta obce Vladimír Mlynček. Vyjadril radosť z hojnej účasti i to, že pozvaní prišli všetci. Dve mestá a osem obcí. Po oslovení a predspeve chrámové spoločenstvo zaspievalo pieseň: „Keď svitol deň nedeľný“. Po kajúcom žalme prítomní odriekali Desatoro Božích prikázaní. Kázeň

slova Božieho pani farárka Eva Germanová založila na biblickom texte: „**Jedni druhých bremená znášajte, a tak naplníte zákon Kristov.**“ (G 6,2). V kázni citovala aj autentické slová z obecnej kroniky o evakuácii a živote našich u tých, čo poskytli na dva mesiace strechu nad hlavou. Po spovedi a nábožnej piesni v podaní cirkevného spevokolu odovzdal starosta Vladimír Mlynček a pani farárka Eva Germanová Pamätnú plaketu Závažnej Poruby za pomoc dvom mestám, ôsmim obciam a Oblastnému výboru SZPB v Liptovskom Mikuláši. Za ocenených poďakoval genpor. Marián Ač. Život Porubänov v Hybiach pred 80. rokmi priblížil poslanec OcZ Stanislav Žiška. Emotívnu báseň Milana Rúfusa „Obet“, ktorá pripomína tragickú smrť šesťročnej

Milky Kulhavej, predniesla Danka Kulhavá, poddozorkyňa cirkevného zboru. Tiež prečítala esej Katky Devečkovej s témou narodených porubských detí v čase evakuácie 1945 v Hybiach a Pribyline. Dnes ako osemdesiatnici sedeli v kostole.

Služby Božie vyvrcholili spievaným Otčenášom a spevom piesne „Žehnaj a ochraňuj nás v tento i budúci čas“. Chrámové spoločenstvo sa rozchádzalo naplnené pokojom a vďačnosťou tým, čo pomohli prežiť.

Pozvaní hostia sa potom stretli na spoločenskom posedení na Chate Opalisko. Starosta poďakoval za účasť a pán farár Vladimír Pavlík, autor myšlienky Deň pokánia, sa pomodlil v nádeji viery, lásky a pokoja. **text i foto: Dr. Dušan Migala**

Dolný rad zľava: Vladimír Mlynček starosta obce Závažná Poruba, Mgr. Erika Šteučeková starostka obce Kráľova Lehota, Lubica Chlebová starostka obce Vavrišovo, Ing. Anna Papajová starostka obce Liptovský Peter, Mgr. Jana Gaszdičová starostka obce Liptovská Porúbka, Mgr. Eva Germánová PhD. zborová farárka ECAV Závažná Poruba, Mgr. Branislav Tréžo PhD, primátor mesta Liptovský Hrádok, Ing. Rudolf Urbanovič zástupca primátora mesta Liptovský Mikuláš, Radovan Fronko starosta obce Liptovská Kokava, Mgr. Eva Krúpová manželka starostu obce Východná, Mgr. Pavel Krúpa starosta obce Východná; **Horný rad zľava:** Ing. Pavel Betko bývalý starosta obce Závažná Poruba, Jaroslav Jurečka bývalý starosta obce Závažná Poruba, Mgr. Vladimír Pavlík bývalý zborový farár ECAV Závažná Poruba, Bc. Pavel Baráni bývalý starosta obce Závažná Poruba, genpor. v.v. Ing. Marián Ač PhD. predseda OV SZPB, Daniel Pokrievka starosta obce Pribylina, Ing. Karol Pavlíček starosta obce Hybe, PaedDr. Stanislav Žiška poslanec obce Hybe, Ing. Vladimír Šiarnik tajomník OV SZPB

„Jedni druhých bremená znášajte, a tak naplníte zákon Kristov.“ (G 6,2)

Služby Božie 9. februára 2025 ako Deň pokánia

Ku chrámovému spoločenstvu sa prihovorel starosta V. Mlynček

Vážení veriaci, hostia, dnešné Služby Božie budú slávnostnejšie a ďakovnejšie. Dnes si pripomenieme významnú udalosť v dejinách našej obce. Uplynulo už 80. rokov od evakuácie našich občanov počas 2. svetovej vojny do obcí horného Liptova, aby si zachránili svoj život a životy svojich najbližších. Zoberali si len nevyhnutné veci na prežitie a niektoré hospodárske zvieratá. V obci ostalo len pár chlapov. Dedina zostala ľudoprázdna. Dnes chceme vyjadriť poďakovanie predstaviteľom miest a obcí obyvateľov, ktorí nezištne pomohli našim občanom a prichýlili v ich príbytkoch a umožnili im prežiť pokiaľ nebola naša obec oslobodená a mohli sa bezpečne vrátiť do svojich domovov. Bolo to najťažšie obdobie v histórii našej obce. Preto chcem srdečne privítať našich vzácnych hostí:

- Branislava Trégera – primátora mesta Liptovský Hrádok a mestskej časti Dovalovo, podpredsedu ZMOS,
- Rudolfa Urbanoviča – zástupcu primátora mesta Liptovský Mikuláš a poslanca ŽSK,

- Janu Gazdičovú – starostku obce Liptovská Porúbka a predsedníčku ZMOL,
- Eriku Šteučekovú – starostku obce Kráľova Lehota,
- Ľubicu Chlebovú – starostku obce Vavrišovo,
- Radovana Fronka – starostu obce Liptovská Kokava,
- Daniela Pokrievku – starostu obce Pribylina,
- Karola Pavlíčka – starostu obce Hybe,
- Stanislava Žišku – poslanca obce Hybe,
- Pavla Krúpu – starostu obce Východná s manželkou,
- Generálporučika Mariana Áča – predsedu oblastného výboru SZPB
- Vladimíra Šiarnika – tajomníka oblastného výboru SZPB.

A tiež chcem privítať bývalých starostov našej obce Jaroslava Jurečku, Pavla Barániho a Pavla Beťku.

Pri tejto príležitosti chceme vyjadriť poďakovanie našim vzácnym hostom a odovzdať Pamätnú plaketu obce obyvateľom ich miest a obcí za nezištnú pomoc, keď poskytli azyl obyvateľom obce Závažná Poruba počas evakuácie v mesiacoch február až apríl v roku 1945.

Uchované spomienky našich rodičov na evakuáciu

Rodinná kronika je našou pamäťou. Nedá zabudnúť na časy dobré, ale ani na časy horšie. Nám, našim deťom, vnúčatám, celému pokoleniu. Medzi najsilnejšie zápisy patria spomienky našich rodičov na evakuáciu.

Počas druhej svetovej vojny, v období evakuácie sa im totiž narodil ich prvorodený syn. Po vyhlásení evakuácie vo februári a marci roku 1945 sa museli všetci obyvatelia Závažnej Poruby vysťahovať. V dedine ostali iba starí a nevládni ľudia. Otco sa skrýval v horách. Mamu v pozhnanom stave prichýlila kamarátka v Liptovskom Jáne. Otco šiel za ňou a prijali ponuku manželského páru z Prešova presťahovať sa k nim, do Prešova. Po prehovaraní rodiny sťahovania upustili a šli do Pribyliny, kde bol zvyšok rodiny Staroňovej aj so sestrou Milkou, ktorá tiež čakala dieťaťko. Mamina rodina bola v Hybiach, šla k nim. Otco zasa pripravoval cestu za pomoci kamaráta do Svitú, kde predtým robil. Išiel po mamu do Hýb, na ulici sa dozvedel, že mama už porodila, má syna. Narodil sa v skromnom príbytku u Lenkov. Mama aj po rokoch s vďakou a láskou na týchto dobrých ľudí spomínala. Mnohé ženy počas vojny rodili na zemi, našu mamu uložili do postele, akoby patrila do rodiny. Chlapček bol veľmi maličký, slabučký. Mama hovorievala, že mal silónové bruško, všetky drobčeka bolo vidieť. Preto sa rozhodli, že ho radšej hneď pokrstia v blízkom evanjelickom kostole v Hybiach. Asi po dvoch týždňoch si rodičia odviezli svoje vojnové dieťaťko do Poruby. Na doštiaku ťahanom jedným konikom. Dieťaťko v prútenom filpísku, mama kráčajúc vedľa voza. Dom pod Hrádkom našli v zúboženom stave. Strecha zbúraná, požívená žiadna. Navyše zistili, že dieťaťko je pretrhnuté. Išli s ním na koníku k doktorovi do Liptovského Svätého Mikuláša. Ten im

Vám patrí vďaka. Zástupcovia miest a obcí zľava: Liptovský Mikuláš, Liptovský Hrádok, Liptovská Porúbka, Kráľova Lehota, Liptovský Peter, Vavrišovo, Pribylina, Liptovská Kokava, Hybe, Východná, Oblastný výbor SZPB

povedal, aby zapálili sviečku, modlili sa a ak do rána neumrie, že bude žiť. Zapálili sviečku, modlili sa. Modlitby boli vyslyšané. Dieťaťko prežilo a žije dodnes. 30. marca tohto roku bude mať 80 rokov a jeho bratranec, ktorý sa narodil 22. marca v Pribyline u rodiny Klaučovej tiež. Po celý svoj život sú nielen rodina, ale aj dobrí kamaráti, po založení rodín kmotrovcí. Ladislav Jamrich žije so svojou rodinou v Haniske pri Prešove, Pavel Staroň v Závažnej Porube. V Hybiach sa 7. apríla 1945 narodil aj náš sused Ján Jamrich. Svojej osemdesiatky sa však nedožil, zomrel ako päťdesiatosemročný.

Evakuácia s narodením dvoch bratrancov našej rodiny mala nakoniec na kruté obdobie vojny šťastný koniec. Nebolo ale tak vo všetkých rodinách. Mnohí obyvatelia Závažnej Poruby sa po evakuácii do rodnej dediny už nikdy nevrátili. Aj po toľkých rokoch žijú však v spomienkach svojich rodín aj nás všetkých.

Katarína Devečková

Hrdinovia a ich hroby

Naše polia, menovite Liešťa, Dlhé, Pod prostrednou cestou, boli po prejdení frontu posiate sčernetými, nepochovanými mŕtvolami ruských a československých hrdinov. Bol to žalostný pohľad, keď sme ich tak po prejdení fronty po poliach roztrhaných videli... Predsa len by sa malo ľudstvo ináč, nie vzájomným zabíjaním, vysporiadať medzi sebou...

Medzi inými sčernetými mŕtvolami hrdinov upútal pozornosť zvláštny jav, mŕtvola nášho vojaka. Ruky mal zložené k modlitbe a na prsiach mal modlitebnú knižku. Veríme, brat môj, teba si istotne Boh povšimol a prijme ťa do raja. Spi sladko. V pokoji snívaj o svojej mladej žene a o darmo otecka čakajúcom synkovi. Brat, hrdina...

Na Dlhých, už blízko Iľanova, v Porubskom chotári, na zemi nášho občana Jána Valentika, je krásny dlhý vojenský hrob, kde ležia pod krížom československí a pod červenou hviezdou ruskí vojaci, padlí na fronte medzi Iľanovom a našou Porubou.

V tom spoločnom veľkom hrobe je 57 ruských a 27 československých vojakov. Ruskí vojaci však boli neskoršie odhrebni a odvezení do spoločných sústredných vojenských cintorínov.

Na slávnostnom pohrebe týmto hrdinom odzneli slová na motto nádherných slov Ježišových: „Většihó milování nad to žádni nemá, než aby duši svou položil za přátele své.“ Tento nápis sme potom dali i na pomník padlých Porubánov.

Za náš kostolom je tiež vojenský hrob a v ňom leží po víchre života 10 našich a 11 ruských vojakov. Medzi nimi i volínski Česi. Ako bolo spomenuté,

ruských vojakov potom sústredovali na vojenské cintoríny.

Po našich horách i poliach sú roztratené, často roztrhnuté telá našich i ruských vojakov. Títo všetci padli za slobodu zaznávaných Slovanov. Kto toto čítaš, venuj im tichú spomienku s prosbou k Bohu, aby vojna už viac neprišla v naše kraje. I keď bola vojna preč z nášho kraja, život ľudí bol predsa ohrozovaný. Polia boli zamíňované a po dedine bolo všade plno streliva a granátov. Míny potom z väčšej časti odstránili naši občania, čo boli vojakmi, za vedenia občana Jána Krajčího. Neskoršie potom prišli i vojenské jednotky.

Z dediny sa vyviezlo zo šesť vozov munície pred Žuberovú a tam ju ruskí vojaci zneškodnili.

Dvadsaťročný syn Mateja Iľanovského u Koškárov, narazil v Ploštínci vyše lavičky na mínu a bol usmrtený.

Malí synčekovia Mateja Ševčíka a vdovy Márie Hrdkovej, boli usmrtení v hore pohođenými granátmi, keď sa s nimi zahrávali.

Občan Michal Kulhavý u Murárov, keď bol koňa kupovať, narazil pri Paludzi na už vyšliapanom chodníku na mínu a odtrhlo mu nohu.

Ján Valent z Gángu prišiel o ruku a poškodil si oko.

Spolu v druhej svetovej vojne zomrelo 12 občanov Závažnej Poruby. Česť ich pamiatke!

Z obecnej kroniky

Spoj nás v jedno, Pane

Kresťania sa stretli na ekumenickej pobožnosti

Pri príležitosti Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov sa v nedeľu 26. 1. 2025 konala v evanjelickom kostole v Závažnej Porube ekumenická pobožnosť. Za domáci evanjelický cirkevný zbor prítomných privítala farárka Eva Germanová. Kázňou slova Božieho poslušil výpomocný duchovný rímskokatolíckej cirkvi z farnosti v Okoličnom Gustáv Botur. Potom spoločne zasvietili svetlo Ježiša a slávilí spoločnú vieru. Stretnutie spevom obohatili školské sestry sv. Františka z kláštora v Okoličnom a povolani laici čítaním biblických textov. V tomto roku si pripomínáme 1 700. výročie prvého ekumenického koncilu, ktorý sa konal v Nicei neďaleko Carihradu.

Toto výročie ponúka jedinečnú príležitosť na zamyslenie a slávenie spoločnej kresťanskej viery vyjadrenej v Nicejskom vyznaní. Ekumenická pobožnosť sa zamerala na význam viery a jej potvrdenie osobne aj spoločne.

Na záver sa prítomní sklonili k modlitbe Pána, podali si ruky a rozišli sa v nádeji viery, lásky a Božieho požehnania.

text: Eva Germanová, foto: Dušan Migala

Dieťa narodilo sa nám. Sláva Bohu!

Na Štedrý večer sa evanjelický kostol v Závažnej Porube zaplnil do posledného miesta.

Po oznámení radostnej zvesti, že na tento svet prišiel Kristus Pán, deti zhasli adventné sviečky a rozsvietili vianočný stromček. Svetlo prišlo na svet. Pani farárka Eva Germanová kázeň založila na slovách evanjelistu Lukáša (2,14): „Sláva na výsostiach Bohu a na zemi pokoj ľuďom dobrej vôle.“ Po piesni Čas radosti veselosti nastal požehnaný nastúpili pred oltár najmenší, školáci, konfirmandi i mládež. V rézii pani farárky zaspievali a zahrli koledy, a predniesli verše o Vianociach.

Po požehnaní zaznela Tichá noc, prítomní si podali ruky a rozchádzali sa naplnení posolstvom svätej noci.

-dm-

Víťaz šou Pečie celé Slovensko v Závažnej Porube

Deň po finálovej časti šou Pečie celé Slovensko, ktorú vysielala STVR na Jednotke navštívil našu obec tohtoročný víťaz, rodák z Liptovského Mikuláša Pavol Nikov alias Pali. Starosta obce Vladimír Mlynček, spolu s pracovníčkami obecného úradu mu pogratalovali k úspešnému účinkovaniu v súťaži, odovzdali darček od obce Závažná Poruba a popriali veľa úspechov v profesionálnom živote.

text vm
foto Miroslav Brtáň

Rozprávková Poludnica

Štefanský výstup na kopček,
čo je medzi veľikánmi drobček.

Za mrazivého slnečného vianočného dňa sa uskutočnil v tomto roku tradičný výstup na Poludnicu (1549 m). Po jaskyňu bez snehu, od jaskyne chodník zľadovateľný, žiadal si „mačky“, posledný úsek snehu do kolien. Na vrchole sa stretla viac ako stovka turistov z celého Slovenska. Viala tu zástava, zaznela hymna a koledy. Pohľady mimoriadne, potešujúce. Od Krakovej hole, Tatry až po Martinské hole. Všetko ako na dlani. Bol to sviatok vo sviatok.

-dm- foto, -rm-

Radostný, očarujúci vianočný koncert

Účinkovali: *Deti z MŠ Zvedavček a žiaci ZŠ Milana Rúfusa*

V tretiu adventnú nedeľu roku 2024 početné publikum v sále Kultúrneho domu v Závažnej Porube čakalo radostiplné predstavenie. Deti z MŠ koledovali, spievali a tancovali okolo snehuliaka.

Najmenší potešili malých i veľkých. Školáci zas ponúkli pásmo zvykov Závažnej Poruby od Kataríny do Vianoc. Presvedčivé spevácke, tanečné i herecké výkony oslovili a navodili pravú predvianočnú atmosféru. Prítomní potleskom nešetřili. Starosta Vladimír Mlynček po koncerte poďakoval účinkujúcim, i všetkým, čo program zostavili a nacvičili. Uviedol: „Program bol nádherný, očarujúci, radostný...“ Všetkým zaželal krásne Vianoce a veľa zdravia v roku nastávajúcom.

-dm-

Dlhý, Široký, Bystrozraký, alebo keď má bača šťastie na zázraky

Hra slov, svetla a hudby.

Ochotnícke divadlo 3GD (trojgeneračné divadlo) v réžii Lucie Bačíkovej uviedlo na Štefana 2024 rozprávku Dlhý, Široký, Bystrozraký. Bola to divadelná komédia naplnená hrou slov, svetla, hudby a perfektných hereckých výkonov.

Publikum sa smialo, zabávalo a rozchádzalo s úsmevom na tvári. Starosta Vladimír Mlynček, skôr ako účinkujúcim odovzdal kyticu kvetov, uviedol: „Potešili ste nás. Poďakovanie patrí réžii, technikom i ochotníckym hercom všetkých vekových kategórií. Na budúci rok si pripomenieme 120 rokov divadla v Závažnej Porube. Trádia teda žije ďalej.“

-dm- foto: -sp-

Aj v Závažnej Porube sme privítali Nový rok 2025.

Nový rok v Závažnej Porube ohlásili zvony. Krátko po polnoci sa hojná skupina domácich i hostí stretla vo vestibule kultúrneho domu. Zaspievali štátnu hymnu, starosta Vladimír Mlynček prítomných pozdravil a vyslovil želanie, aby rok 2025 bol pre nás všetkých rokom pokoja, pomoci a vzájomného porozumenia.

Pani farárka Eva Germanová modlitbou oslovila Všemohúceho, aby nás ochraňoval a do nového roku sme vykročili s menom Ježiš. Potom zaspievali pieseň z evanjelického spevníka Rok nový zase k nám prišiel, zdvihli poháre so šampanským, vzájomne si popriali len to dobré a potom tancovali až do rána bieleho. Je však na zamyslenie, prečo? Prečo na Žiari žiaril desať minútový ohňostroj, keď miestna samospráva všeobecne záväzným nariadením (VZN č. 2/2024 z 13. 12. 2024) zakázala používať pyrotechniku v zastavenom území obce.

-dm-

Klzsisko prístupné verejnosti

Prírodná ľadová plocha v Areáli telesného pohybu čakala na malých aj veľkých korčuliarov 24/7. Korčule si mohli návštevníci požičať v požičovni Jursport (300 m od klzsiska) po telefonickej dohode. Klzsisko malo nočné osvetlenie, takže si ľad mohli užívať aj po zotmení! Vstup bol zdarma, na vlastné riziko, najmenším odporúčame prilby, užite si skvelú atmosféru. Ďakujeme za pochopenie.

-pj-

Svetielko úcty a vďačnosti

*Básnik odišiel,
no jeho dielo žije v nás.*

V nedeľu 11. januára 2009, mesiac a jeden deň po osemdesiatke, nás navždy opustil náš rodák Milan Rúfus. Básnik pozoroval ľudské deje a to, čo žil, videl a cítil vyjadril veršom, epištolou, či rozhovorom so sebou a s tebou. „Svoj príbeh rozprávam a je to ľudia o vás...“ napísal v jednej zo svojich básní. Jednoducho povedané. Slovo zmlklo, vyústenie bytia zostalo: „Ktosi mi slová posielal a práve také slová - košielku z ramien anjela, čo letel do domova.“

-dm- foto: Lenka Cibulová - Luštiková

AN 24 nedoletel

Na vrchu Borsó nad obcou Hejce dňa 19.1.2006 havarovalo vojenské lietadlo AN 24 počas návratu z misie KFOR. Na mieste zahynulo 42 slovenských vojakov. Medzi nimi aj kpt. Ing. Michal Agnet zo Závažnej Poruby.

Na Háji nad Liptovským Mikulášom sa nachádza pamätne miesto obetiam tejto tragédie. Práve v nedeľu pri 19. výročí tejto smutnej udalosti sa konala pietna spomienka za účasti ministra obrany, vojenských veteránov, predstaviteľov mesta Liptovský Mikuláš a príbuzných obetí. Na mieste bola prítomná aj rodina Agnetová, mama, sestra a blízki. Spomíname a nezabúdame.

Miško náš, odpočívaj v pokoji.

-dm- foto: - rm-

Polícia medzi seniormi

V pondelok 20.1.2025 dvadsaťosem seniorov sledovalo prednášku JUDr. Anny Poliakovovej z Polície v Liptovskom Mikuláši.

Tú si pani policajtká pripravila pod názvom SENIORI, POZOR NA PODVODNÍKOV, ktorou našich členov upozornila na trestnú činnosť páchanú na senioroch rôznymi vymyslenými emotívnymi príbehmi, aby im starší ľudia uverili a aby ich páchatelia podvodom nepripravili o celoživotné úspory.

Ďalšia téma bola: (Nie) som obeťou násilia?! O násilí a porušovaní ľudských práv vrátane vyhrážania sa, nátlaku alebo svojvoľného zbavenia slobody, či už vo verejnom alebo súkromnom živote.

K zaujímavým prednáškam bola aj živá diskusia. Poďakovanie patrí pani policajtky. S veľkou ochotou a empatiou vysvetľovala, ako sa správať v krízových situáciách. Dôležité bolo hlavne upozornenie, ako komunikovať s cudzími osobami a ako byť opatrní.

Foto a text Iľanovská

Seniori v Tatrách

*Akční seniori za zimou
do Vysokých Tatier*

Zišlo sa nás dvanásť a 28.1.2025 sme sa vybrali na Hrebienok. Počasie bolo pochmúrne, ale nálada v kolektíve výborná, ľadové kráľovstvo nádherné, nohy pretreňované. Užili sme si pekný deň, veď Tatry sú vždy inšpirujúce.

Text a foto: MI

Boli sme na návšteve v DSS

V pondelok v klube dôchodcov sme sa dohodli, že v utorok, 11.2.2025 pôjdeme navštíviť našich členov a známych žijúcich v DSS v Závažnej Porube.

• Ján Ilanovský (1929), najstarší klient DSS

Všetci nás milo privítali, aj slzičky šťastia sa skotúľali. Popri radostnej vrave, bolo aj spevu, ba Gabika s kolegyňou Maťou pripravili pre všetkých sladké občerstvenie a kavičku. Nie všetci obyvatelia domova mohli prísť do jedálne, preto sme aj ležiacich potešili našou prítomnosťou. Bolo to krásne, milé a úprimné stretnutie. Držte sa, naši kamaráti.

Foto a text: Magdaléna Ilanovská

Porucha je odstránená

Distribúcia vody obnovená

Pre poruchu na vodovodnom potrubí bola dňa 18. februára 2025 odstavená dodávka vody na Záhradnej a Novej ulici po č. d. 308. Liptovská vodárenská spoločnosť poruchu odstránila a o 13. hodine už bola dodávka vody obnovená.

-dm-

Schôdzovali na Chate Opalisko

Polovníci zhodnocovali výsledky práce a výkon práva poľovníctva za rok 2024.

PZ Poludnica schôdzovala vo februári 2025 na Chate Opalisko. Zúčastnených poľovníkov bolo 98%. Schôdza bola uznášaniaschopná. Zhodnocovali výsledky práce a výkon práva poľovníctva za rok 2024. Predseda PZ Michal Neštický prečítal koncoročnú správu, ktorá obsahovala správy členov výboru. Poľovný hospodár Igor Hladký predniesol plán práce na rok 2025. Následne finančný hospodár Miroslav Broska predniesol plán financovania na rok 2025. Pri tejto príležitosti zablahoželal k 50. narodeninám členovi PZ Martinovi Žiaranovi.

Výbor PZ

Družstevníci z Jednoty COOP sa stretli na výročnom rokovaní Členskú základňu v Závažnej Porube tvorí 71 členov.

COOP Jednota Slovensko, spotrebné družstvo, má svoju členskú základňu aj v Závažnej Porube. Vo štvrtok 13. februára 2025 sa členovia stretli na výročnom rokovaní, aby zhodnotili svoju činnosť v roku minulom a prijali zameranie činnosti pre rok 2025. Po správach a diskusií zvolili na päťročné obdobie výbor v zložení: Mgr. Eva Niňajová, Kveta Piatková a Darina Jačalová. Za predsedníčku bola zvolená Mgr. Eva Niňajová, revízorka Ing. Anna Kováčová. Na rokovaní bola prítomná aj zástupkyňa predstavenstva Jednoty COOP v L. Mikuláši. a zástupkyňa starostu Ing. Katarína Poliaková.

-dm-

Porubskí dobrovoľní hasiči hodnotili svoju činnosť

Výročné valné zhromaždenie DHZ sa konalo 14. februára 2025

Zhromaždenia sa zúčastnilo 14 členov DHZ a pozvaní hostia. Za ÚzO DPO SR Liptovský Mikuláš Ján Hološ, za obec Závažná Poruba starosta Vladimír Mlynček a za Urbár p.s. MUDr. Miroslav Kováč. Rokovanie otvoril, privítal hostí a členov DHZ predseda Roman Ilanovský.

Správu o činnosti predložil veliteľ Peter Kubovčík. Zo správy citujeme: „Naše aktivity vychádzali z tradičných činností. Začiatkom februára 2024 nám obec odovzdala zrekonštruovanú šatňu do užívania. V marci 2024 boli členovia nášho zboru pomáhať pri organizovaní medzinárodných pretekov Bežeckého klubu Opalisko na Štrbskom plese. Koncom mesiaca sme upratili garáž.“

V máji sme asistovali pri stavaní mája v obci. V auguste sa nám konečne po dlhšom čase podarilo vyčistiť potok pretekajúci našou obcou. V lete sme boli na nákupe, doplnili sme inventár požiarnej zbrojnice (plávajúce čerpadlo a ďalšie osobné ochranné prostriedky).

Na jeseň náš zbor pomáhal pri zabezpečení preteku okolo Poludnice (29. septembra 2024) a behu na kolieskových lyžiach O putovný pohár Chaty Opalisko (20. októbra 2024).

V sobotu 12.10.2024 sa v našej obci konalo taktické cvičenie nášho okrsku č. 4. Cieľom cvičenia bolo zdolávanie požiaru lestného porastu v blízkosti rekreačných chat.

Úlohou nášho DHZ bolo:

- Oboznámenie sa so situáciou v lokalite požiaru.
- Stavba jazierkového systému (Jazierko č. 1.), upravenie podložía pre jazierko a čerpadlo, ukotvenie jazierka, pripojenie na dopravné vedenie vody „B“, uloženie čerpadla a napojenie dopravného vedenia „C“ do ďalšieho jazierka. Úlohu sme splnili. Potvrďilo sa, že zbor je dobre vy-cvičený a akcieschopný.“
- Rokovanie pozdravili hostia. Poďakovali za prácu a ocenili všetky aktivity DHZ v minulom roku. Po diskusií schválili plán práce na rok 2025.

-pk-

Poludnica hodnotila svoje aktivity

*Pieseň žije len vtedy, keď sa spieva.
Tanec tancuje.*

Folklornú Poludnicu v súčasnosti tvorí 25 členov. Starší, mladší i najmladší. V pondelok 13. januára 2025 sa členovia stretli, aby zhodnotili svoju činnosť za rok 2024 a povedali, čo ďalej. Zo správy vyplynulo, že v minulom roku 10x ponúkli Závažnej Porube svoje programové vystúpenia a obec reprezentovali v Skanzene Pribylina i vo viacerých obciach Liptova.

Je potešujúce uviesť, že aktívna speváčka a tanečnica pani Želka Staroňová to o pár dní dotiahne k skutočne významnému životnému jubileu. Gratulujeme a prajeme dobré zdravie! Starosta Vladimír Mlynček poďakoval Poludnici za uchovávanie a oživovanie piesní, tancov a zvykov Závažnej Poruby a za dôstojnú reprezentáciu obce pod Poludnicou. Poludnicu v tomto roku čakajú viaceré podujatia doma i vonku, na ktoré sa bude pripravovať na pravidelných nácvikoch. Po občerstvení si zaspievali, ba aj zatancovali tak, ako to má byť v kolektíve nositeľov tradícií.

-dm- foto: M. Macková

Česi a Slováci sa stretli na Zivke

V krásny slnečný deň (8.3.2025) sa na Zivke stretli predstavitelia dvoch blízkych národov: Slováci a Česi.

Stretnutie členov Českého spolku Liptov prišli pozdraviť svojim programom členovia FSK Poludnica. Zvláštnou náhodou sa tu zišli v počte 21:21. Ale nebolo to nijaký súboj, práve naopak.

S veľkým uznaním prijali nielen Jarné tance a spevy, choreografiu Jarmok, ale veľakrát sa zapájali do spevu uvedených piesní. Potleskom odmenili jednotlivé vstupy a na záverečnú pieseň Láska, Bože, láska.. sa všetci spojili do jedného zboru.

Poludnica opäť zanechala hlboké dojmy a dôstojne reprezentovala našu obec.

Elena Chovanová

Poludnica bilancovala činnosti za rok 2024

Bol to rok bohatý na činnosť našej folklórnej skupiny.

To najhlavnejšie sme splnili: uchovali a oživilo skoro zabudnuté porubské piesne, tance a dodržali niektoré obecné zvyky. Účinkovali sme doma i vonku.

TOP udalosťou sa stalo uvedenie novej choreografie Jarmok. Tu patrí poďakovanie autorke i režisérke Elenke Chovanovej, našej omladine a samozrejme aj všetkým, čo sa na tom podieľali. Jarmok sme spolu uviedli 4x. Premiéra na Zôsype v Skanzene Pribylina, potom na Poďakovaní za úrody zeme a v mesiaci októbri v Závažnej Porube a v Lubeli. Tu sa vyhotovil aj videozáznam.

Zobral som do ruky kalendár a urobil malú bilanciu. Pravdu povediac, ani by sa nezdalo, ale spolu sme sa na skúškach a nácvikoch v roku 2024, stretli 38 krát o 5 x viac ako v roku 2023 účasťou 70- 80%. Pravidelne, každý pondelok, keď to bolo možné o 18. 00 sme sa stretávali. Stretnutia neboli formálne: venovali sme sa veciam organizačným, nacvičovali nové piesne, tance a primeranú pozornosť venovali príprave na verejné vystúpenia. Nácvikov sa pravidelne zúčastňoval muzikant Tibor Plch. Slová poďakovania a uznania patria aj Elenke Chovanovej, ktorá odborne viedla nácviky a venovala pozornosť príprave vystúpeniam na verejnosti. Je radostné uviesť, že naše rady posilnili dievčatá i dvaja mládenci.

Naše verejné účinkovanie možno rozdeliť do dvoch skupín: doma i vonku. Najskôr doma: V januári sme prijali akýsi harmonogram našej činnosti na celý rok. A je pozoruhodné, že sme ho naplnili vrchovato. Vo februári sme zadržali

fašiangovú pochôdzku s Homrľajom s rekordnou účasťou. Spolu nás bolo 26. Ľudia, ktorí poznajú fašiangové zvyky, vychádzali z domov a ponúkli občerstvenie. Potešením bola hojná účasť mladých. Potom sme sa zapojili do sprievodu Fašiangy v meste, pred Priorom zatancovali a na námestí uviedli naše homrľajské piesne. Primátora dievčatá vytancovali a poskytli sme aj rozhovory pre televíziu Liptov. Pri sviatku MDŽ uviedla Poludnica svoje programové vystúpenie na námestí pred Župným domom. Do tanca sme pozvali aj primátora, jeho zástupcov a prítomné ženy. Na záver zaznela pieseň Číra, čára čingurata. Námestie zaplnili dievčatá i ženy z mesta i celého okresu. Reakcie prítomných na vystúpenie Poludnice znamenali aj sociálne siete: V marci DFS Ďumbier oslávil 55. výročie svojho vzniku. Do galaprogramu sa zapojil ako starý otec aj Dušan Migaľa. Chodil na nácviky a spolu 5 x účinkoval na javisku vo važeckom kroji. V jarnom období naši členovia Elenka Chovanová a Dušan Migaľa a Táňa Stromková účinkovali v 3GD ako herci. Spolu absolvovali 10 repríz. Predstavenie Pyšná princezná postúpilo na krajskú a až na celoštátnu prehliadku Divadlo deťom do Rimavskej Soboty. Táto aktivita si vyžadovala veľa času a odriekania oddychu. Do brigády pri Dni Zeme sa zapojili v zastúpení Poludnice Zuzka a Richard Macko a Dušan Migaľa. Pozbierali odpadky v Brestovej.

Ešte sa zastavme v mesiaci máj. Odruúbali sme urasteného mája a zasadili na vynovenom námestí. Pri rúbaní a dopra-

Poludnica, Skanzen Pribylina, 6. septembra 2024. Horný rad zľava : Anna Niňajová, Richard Macko, Zuzana Macková, Jana Čurillová, Ján Čurilla, Monika Berešiková, Alena Bátoriová, Táňa Stromková, Peter Stromko, Dušan Migaľa, Katarína Jambrichová, Alena Guráňová, Miroslav Devečka, Zuzana Macková, Michaela Macková, Elena Chovanová, Zelmira Staroňová. Dolný rad zľava: Sofia Jambrichová, Katarína Mlynčeková, Tibor Plch, Tomáš Vretenár, Laura Obrčianová, Markéta Jambrichová. Chýba nám tam Martin Bačík ml. a Zuzana Vallušová

ve sa osvedčili naši svalnatí mládenci. Po mesiaci sme mája zložili, zaspievali a aj zatancovali. V júni sme sa zapojili do Porubského majálesu. Ako do sprievodu obcou, tak aj do programu. Potom sme sa už pripravovali na uvedenie Porubskej svadby v Skanzene Pribylina. Pretože lia- lo ako z vreca, účinkovali sme v kostole pred oltárom. V júli sme prispeli piesňou a tancom na zastavení Vínnej cesty v Dome Milana Rúfusa. Potom nasledovali prázdniny, čerpali sa dovolenky, ale neprerušili sme našu činnosť. Chodili sme čepčiť v Porube, vo Východnej, do Liptovských dvorov, do Demänovskej doliny, ba i do Važca.

• Choreografia Jarmok, autor Mgr. art. Elena Chovanová. „Porubské dievčatá šli do trhu, kupovať baretky každá druhú...“

Koncom augusta sme obnovili stretávanie. Zúčastnili sme sa obecných osláv 80. výročia SNP, sledovali film Prerušená pieseň. A začali sme sa venovať novej choreografii Jarmok, ktorú sme úspešne uviedli 6. septembra 2024 v amfiteátri v Skanzene. Po predstavení sa sypali ponuky na účinkovanie v okolitých obciach. Nakoniec sme novú choreografiu uviedli len v Porube a Lubeli. Ale aj tak. Tri októbrové nedele sme mali obsadené. Treba ešte uviesť, že 6. októbra sme na službách Božích v Závažnej Porube uviedli Dožínky a popoludní reprízu v kostole v skanzene Pribylina. Po vystúpení sme účastníkov ponúkli chlebom a buchťami tety Želky Staroňovej. Po kostole sme ešte uviedli Jarmok, no toto vystúpenie poznamenali nedostatky organizačné, technické i sychravé počasie. V novembri sme pozornosť venovali vianočnému programu Vínšujeme vám. Uviedli sme ho 4. decembra pri rozsvetovaní stromčeka pred obecným úradom.

V nedeľu 15. decembra sme účinkovali s koledami na Službách Božích a na druhý deň v Zariadení pre seniorov na Štepníku. Obidve vystúpenia sa vydarili. Prítomní nám veľmi ďakovali. Ak k

tomu všetkému pripočítame spevy na Poludnici v poslednú májovú nedeľu, na Štefana a pri vítaní Nového roku, tak pre Závažnú Porubu sme uviedli desať vystúpení, čo je radostné a potešujúce. Žili sme s obcou a obec žila s nami. Hojné obecnosť sme mali pri sadení mája, v októbri mesiaci úcty k starším i pri vianočnom stromčeku, či v kostole. Pani fárarka naše účinkovanie ohodnotila takto: „Bolo to milé obohatenie Služieb Božích. Nositeľom tradícií patrí naše poďakovanie.“

Ešte treba spomenúť, že sme sa v hojnom počte zúčastnili vystúpenia FS Váh k 45. výročiu vzniku pod názvom Odkazy. Súbor sme pozdravili a odovzdali kytičku kvetov.

Pri bilancii našej činnosti treba uviesť, že všetky aktivity zaznamenáva WEB stránka obce, Porubské noviny, MY Liptovské noviny, Spoločník i Evanjelický posol spod Tatier.

Poludnicu tvorí v súčasnosti 25 členov. Pomohli najstaršie členky zvlášť Želka Staroňová nenechala nás v „šticu“ a pribudla Alenka Bátoriová a Monika Berešiková, pribudli aj na čepčenia. No a najväčšiu radosť máme, že pribudla mládež, tancovanie im ide nie od ruky, ale od nohy, venuje sa im Elenka Chovanová a to je dobré. Ako organizačný vedúci pôsobí Dušan Migala, asistuje Richard Macko a Zuzka Macková, choreografie tvorí a réžii sa venuje Elena Chovanová. Kroniku vedie Zuzka a Miška Macková, gazdiná je Táňa Stromková. Richard Macko pôsobí ako dopravný analytik, organizačne je nápomocná Zuzka Macková.

Vymenovali sme takmer všetko, čím sme žili, čo sme robili a ako sa nám darilo. Je toho málo, alebo veľa? Asi je to takto: Keď vtáčik spieva nie je dôležité, na ktorom konári sedí. Dôležité je to, že spieva. A tak dáko, povedané metaforou je to aj s našou činnosťou. Naše aktivity podporuje samospráva obce a oceňujeme spoluprácu, metodickú i finančnú pomoc zo strany Liptovského osvetového strediska v L. Mikuláši.

Dvojnásobné Zlaté pásma na úrovni okresu nás zaväzujú. Za Porubskú svadbu i za Porubskú zábavu. Novú choreografiu Jarmok plánujeme uviesť na okresnej prehliadke. Ešte ju vybrúsime. Dúfame, že úspešne. Želáme si, aby nás neubúdalo, ale pribúdalo. Veď pieseň žije len vtedy, keď sa spieva a tanec, keď sa tancuje. Žiada si to nielen čas, ale aj veľa obety.

Nech nás všetkých tešia úspechy a dobré meno, ktoré Poludnica získala pôsobením svojich členov. Je to tak, ako povedal náš básnik. V srdci je miera, bez srdca niet veľkého.

spracoval: Dušan Migala, foto R. Macko

Prezentovali príznaky a rýchlu pomoc

Čo robiť v prípade náhlej mozgovej príhody?

Tento týždeň nás oslovili študentky Strednej zdravotníckej školy v Liptovskom Mikuláši s možnosťou prezentovania svojej práce SOČ (stredoškolská odborná činnosť) v DSSaZpS v Závažnej Porube. Téma práce bola náhla mozgová príhoda (NMP) a polohovanie pacienta po náhlej mozgovej príhode. Táto téma pre nás bola zaujímavá. S radosťou sme študentky privítali. Prezentácia práce pozostávala z definovania príznakov NMP, možnosti polohovania pacienta a videí, kde to bolo názorne ukázané. Klienti sa zaujímali hlavne o príznaky NMP, aby vedeli v prípade podozrenia urýchlene reagovať a tak predísť prípadnej NMP návštevou lekára, poprípade zavolaním RZP. Ďakujeme za cenné informácie. Radi si podobné prednášky vypočujeme opakovanne.

Petra Mišíková

Pondelkový klub bol opäť zaujímavý

Podľa novely zákona o obecnom zriadení majú obce nad 500 obyvateľov povinnosť zabezpečiť pomôcku pri záchrane života, automatický externý defibrilátor na verejnej prístupnej mieste.

V našej obci bola požiadavka splnená a daný prístroj je umiestnený na budove Obecného úradu. Keďže naši seniori sú zvedaví ako sa prístroj používa, či koho treba kontaktovať v prípade núdze, oslovili sme našu členku Danku Broškovú.

Tá získala preškolenie na používanie defibrilátora a o uvedenom prístroji nám porozprávala, aj s názornou ukážkou. Ďakujeme Danke za podnetnú prezentáciu a rozšírenie poznatkov.

Text a foto: Iľanovská

Hodnotili činnosť za rok 2024

Tanečná skupina Seniorka pôsobí pri JDS Závažná Poruba

Tanečná skupina Seniorka v roku 2024 završila 10 rokov svojej činnosti.

V súčasnosti v nej účinkuje 17 žien, pod vedením Mgr. art. Eleny Chovanovej. Stretávame sa na nácvikoch raz týždenne v stredu alebo štvrtok, na javisku v kultúrnom dome a v roku 2024 sme takýchto tanečných tréningov absolvovali 38. Na každom stretnutí opakujeme nielen staré choreografie, pripravujeme sa na vystúpenia, ale aj chystáme nové choreografie. Vystupujeme na rôznych podujatiach (podľa požiadaviek a ponuky).

V roku 2024 to boli tieto:

- **14.5. Deň matiek** (okresné podujatie JDS, uskutočnené v Závažnej Porube)
choreografia: Slovensko moje
- **15.6. Porubský majáles** (akcia organizovaná kultúrnou komisiou)
choreografia: Babička, nauč ma charleston
- **18.9. Ružomerská lýra** (nesúťažná prehliadka, organizovaná OO JDS Ružomberok)
choreografia: Slovensko moje
- **4.12. Rozsvietenie stromčeka** (akcia organizovaná kultúrnou komisiou)
choreografia: Betlehenské svetlo

Okrem týchto tanečných tréningov sme sa zišli aj pri oslavách našich jubilejov v priestoroch klubu dôchodcov, kde sme pri spoločnom posedení nielen zrelaxovali, ale aj hodnotili a plánovali ďalšie podujatia.

Takéto stretnutie sme uskutočnili aj na Opalisku, pri príležitosti 10. výročia, kde nás pozdravil aj pán starosta Vladimír Mlynček a pizzu nám uhradila miestna JD. Ďakujeme.

Osobitnou kapitolou je financovanie. Každá naša choreografia vyžaduje kostymovanie a doplnky. Keďže nie sme občianske združenie (a ani nechceme byť), staráme sa o túto zložku samofinancovaním. Hneď na začiatku sme sa dohodli, že budeme do spoločnej pokladnice každá dávať 2 eurá mesačne. Presnú evidenciu

týchto príjmov vedie pani Anna Cútová a pravidelne nás o konte informuje.

Samozrejme, že táto suma nie je dostatočná na to, aby sme si kostýmy dali ušit, a tak, našťastie, využívame šikovnosť našich tanečnic, ktoré nám ich vlastnoručne zhotovia.

Na iné veci, napr. stolčeky na Babičko... si doplácame.

Desať rokov je na tanečnú skupinu dostatočne dlhá doba na to, aby sme mohli hodnotiť. Dostalo sa nám veľa uznania, aj kritiky. Berieme to tak, že aj toto život prináša. Tým, čo nám držia palce ďakujeme a kritikom odkazujeme: Príďte a naučte nás niečo lepšie. Budeme povďačné.

Mgr. art. Elena Chovanová

Divadlo 3GD hodnotilo rok 2024

POČET AKTÍVNYCH ČLENOV ZA ROK 2024:

- herci - 14
- technika / réžia - 2

I. REPRÍZY DIVADELNEJ HRY (veľmi) PYŠNÁ PRINCEZNÁ

V prvej polovici roka sme sa venovali reprízovaniu naštudovanej divadelnej hry, ktorú sme reprízovali 7 krát po blízkom okolí.

Okrem týchto repríz sme sa s Pyšnou princeznou zúčastnili regionálnej prehliadky Divadlo deťom, z ktorej sme postúpili do celoštátnej prehliadky Deti a divadlo v Rimavskej Sobote.

II. AKTIVITY v spolupráci s jednotlivými subjektami obce:

- Predovšetkým divadelná mládež aktívne spolupracovala aj s inými subjektami obce.
- Mládež spolupracuje aj s folklórnym súborom Poludnica - účasť mládeže v

spolupráci s Poludnicou na fašiangovom sprievode v meste aj v Závažnej, Jarmok a na iných aktivitách.

- Máj - naštudovanie detskej divadelnej hry Koza rohatá, s ktorou vystúpili na podujatí Majáles
- Jún - Cesta rozprávkovým lesom - rozprávkové postavičky a aktivity pre deti
- Október - Lampiónový sprievod - aktivita pre deti v kultúrnom dome - Strašidelný dom kultúry - 29.10.2024 - ZP
- December - Návšteva Mikuláša - zapojenie sa do aktivity

III. NASKÚŠANIE NOVEJ DIVADELNEJ HRY - DLHÝ, ŠIROKÝ A BYSTROZRAKÝ - alebo keď má Jano šťastie na zázraky (premiéra a repríza v Závažnej Porube - 26.12.2024)

IV. AKCIE

- Zájazd na divadelné predstavenie Neznášam ťa! - 23.2.2024 - MD Žilina
- Divadelný guláš - 7.9.2024 - Bufet u Fera - ZP

Lucia Bačíková

MDŽ bol milý deň v Liptovskom Mikuláši

Okresný výbor Jednoty dôchodcov Slovenska pripravil 7.3.2025 milé stretnutie k MDŽ pre svoje členky z celého okresu v zasadačke Mestského úradu Liptovský Mikuláš. Za náš klub boli delegované štyri dámy, Želka Staroňová, Magduška Hladká, Hanka Šedová, Vierka Hladká a doprovod im robila predsedníčka Iľanovská.

Poludnica to roztočila

K MDŽ v Liptovskom Mikuláši ponúkla porubské piesne a tance

K Medzinárodnému dňu žien patria slová uznania, poďakovania a kvety. No k tomuto sviatku patrí aj pieseň a tanec. Na námestí v Liptovskom Mikuláši k oslave svetového sviatku žien 7. marca 2025 porubská Poludnica vložila do svojho vystúpenia seba. Zaplnené námestie v radosť tleskalo a ďakovalo.

Účinkujúcim poďakoval aj viceprimátor Rudolf Urbanovič. K pohode piatkového popoludnia žičilo aj usmievané slniečko a teploty leta. -dm- Foto- M. a R. Macko.

Seniori spoločne oslávili MDŽ

Šesťdesiatštyri senioriek z klubu dôchodcov sa 8.3.2025 stretlo v kultúrnom dome, aby si spoločne pripomenuli sviatok žien.

Kultúrny program si urobili vo vlastnej réžii. Slovom básne potešila Kvetka Staroňová a piesňami prispela ženská spevácka skupina Poludnica. Milým slovom, tiež kvetom prítomné dámy potešil pán starosta obce Vladimír Mlynček. O dobrú náladu sa postaral harmonikár Tibor Plch. Ľudové piesne si zaspievali všetci a domov odchádzali s pocitom, že deň strávený s rovesníkmi bol perfektný.

Posledný fašiang v klube

Veru, chutili nám šišky od Božky Habarkovej a Gabiky Mišánkovej, ktoré priniesla jej svokra Katka. Vínožufku navarili naše dievčatá a o zábavu sme sa postarali všetci.

Foto a text Iľanovská

Nepotrebné odstránili Búracie práce majú zelenú.

Firma Craemer Slovakia s.r.o pôsobí v katastri Závažnej Poruby. Venuje sa tvárneniu kovov, spracovaniu plastov a výrobe nástrojov. V areáli tejto firmy dlho stáli amortizované tehlové objekty skladov zeleniny. Začiatkom marca 2025 vedenie firmy pristúpilo k asanácii nefunkčných stavieb. Nastúpila ťažká technika a začali sa búracie práce. Na uvoľnenej ploche bude zeleň, vyrastú nové výrobné haly a sklady. -dm-

Samospráva rokovala s Pozemkovým spoločenstvom Luhy

*Rokovali o perspektívach
rozvoja obce*

Starosta Vladimír Mlynček zvolal na deň 19. februára 2025 pracovné stretnutie samosprávy obce s predstaviteľmi Pozemkového spoločenstva Luhy. Obsahom rokovania sa stali tieto témy: bytový dom, chodník do nového sídliska, otočka autobusu, cyklochodník a voľné lokality, o ktoré záujem javí obec z hľadiska infraštruktúry. V diskusii spoločne hľadali východiská a optimálne smerovanie ďalšieho rozvoja Závažnej Poruby. -dm-

Z rokovania OcZ Správy zo samosprávy

OcZ december 2024

OcZ schválilo šesť VZN (všeobecne záväzných nariadení), ktorými mení, upravuje, alebo dopĺňa existujúci stav. Schválilo Prevádzkový poriadok pohrebiska v Závažnej Porube. Schválilo plán kontrolnej činnosti hlavnej kontrolórky na polrok 2025, plán a programu zasadnutí obecného zastupiteľstva na I. polrok 2025. V ďalšom sa venovalo rozpočtu obce pre roky 2025 a 2027.

Starosta obce

- Rozpočet pre nasledujúci rok bolo veľmi ťažké zostaviť vzhľadom na výpadky podielových daní
- Obec má veľa budov v správe ktoré potrebujú neustále udržiavacie práce a obnovu
- Taktiež školu, škôlku, DSS a ZpS, ktoré chceme zachovať aj po budúce roky
- Pri tvorbe rozpočtu bolo zvolaných niekoľko pracovných stretnutí, či už poslancov alebo členov komisií
- Rozpočet sa podarilo zostaviť Poslanci schválili predložený návrh rozpočtu.

OcZ január 2025

Na programe bolo Zhodnotenie investičných akcií za rok 2024 a plán výstavby na rok 2025 a tiež Projektová dokumentácia – Humno – Dom Milana Rúfusa. K problematike zaujali stanovisko:

Ing. M. Jurečka: Prebehla 1. etapa rekonštrukcie telocvične, momentálne nás čaká 2. etapa, taktiež sa plánuje prístavba DSS. Zhodnotil, že je žiadúce nájsť spoločnú cestu pri podávaní žiadostí o dotácie, pretože výzvy, ktoré vychádzajú sa otvárajú len na krátky čas, kedy nie je dostatok priestoru na reagovanie. Ďalej uviedol, že v správe vytkol 5 najviac problematických skutočností, ktoré je potrebné riešiť (kinosála, nábytok OÚ, cyklochodník, rekonštrukcia ZŠ).

Starosta obce: Momentálne sa venujeme otázke rozšírenia kapacít DSS s čím je spojená prístavba lôžkovej časti. Taktiež je potrebné venovať sa rekonštrukcii ZŠ, najviac potrebná je výmena strešnej krytiny a zateplenie podkrovia. V budúcom školskom roku by sme chceli v našej ZŠ podľa novej školskej reformy zaviesť 2 cyklus vzdelávacieho programu (1. cyklus 1-3. ročník, 2. cyklus 4-5. ročník).

Mali sme stretnutie pracovnej skupiny pre doplnok územného plánu č.2, ktorej predmetom bolo oboznámenie sa so stavom rozpracovanosti dokumentácie zo strany zhotoviteľa a posúdenie ďalších krokov v súlade legislatívou.

P. Iľanovský: Informoval sa o postupe situácie v prípade starého ihriska a Humna v dome Milana Rúfusa.

Ing. K. Poliaková: Staré ihrisko je v procese, viac informácií bude podaných v ďalšom bode, čo sa týka Humna v dome Milana Rúfusa, už je zapísané, ale z dôvodu nefunkčnosti katastra nie je možné overenie tejto skutočnosti.

Starosta obce: Naplánovaná je aj výstavba bežeckých tratí, ktorá by mala pozostávať z 4 etáp. V 1. etape bude vybudovaný asfaltový bežecký okruh s oválom v dĺžke cca 1km. V 2. etape je naplánované dobudovanie kompletného asfaltového okruhu v dĺžke 2,5 km. V 3. etape je naplánované dobudovanie osvetlenia areálu a vybudovanie prevádzkovej budovy s potrebným zázemím. V 4. etape je naplánované vybudovanie vodných stavieb potrebných k zasnežovaciemu systému v prípade získania externých zdrojov.

Mgr. P. Haviar: Od začiatku som bol proti výstavbe vodného diela za účelom zasnežovania tratí z vlastných zdrojov obce. Malá nadmorská výška obce a viditeľné klimatické zmeny smerujúce k oteplovaniu tomuto zámeru nedávajú veľkú šancu. Financovanie tejto výstavby je podľa mňa riskantné.

Starosta obce prítomných oboznámil s návrhom vlastníkov nehnuteľností, ktorých práva môžu byť priamo dotknuté výstavbou bytového domu v tesnej blízkosti IBV pod Poludnicou, tento bol doručený na Obecný úrad dňa 27.01.2024 pod č. R2025/0184. Následne vyzval p. Marcinekovú, ktoré bola odosielateľom tohto návrhu na vyjadrenie.

Ing. Z. Marcineková: Vyjadřila svoje obavy o kvalitu života obyvateľov, ktorých sa bude prípadná budúca výstavba priamo dotýkať. V pôvodnom pláne z roku 1995 je voľná parcela určená na výstavbu bytového domu, ktorá je v budúcnosti plánovaná. Obyvatelia nemajú informácie či sa stavba uskutoční, v akom štádiu je táto situácia. Ako budú riešené prípojky napríklad kanalizácie? Cesta k danej parcele nie je v stave, aby vydržala stroje s ťažkou technikou, obecné cesty sú celkovo vo veľmi zlom stave, sú veľmi úzke. Taktiež nie sú v obci vybudované skoro žiadne chodníky, aj pre obyvateľov to nie je veľmi bezpečné.

Ing. M. Jurečka: V roku 2024 bola vydaná územná plánovacia informácia v ktorej je stavba bytového domu. Momentálne je daná parcela v nájme investorovi, ktorý by mal doručiť majiteľovi parcely – PS Luhy návrh projektu k výstavbe bytového domu.

Starosta obce: Výstavba bytového domu nie je moc šťastným riešením, touto otázkou sa budeme musieť vážne zaoberať, hlavne napojenie na existujúce inžinierske siete a prístupové komunikácie.

OcZ február 2025

Na programe rokovania bola Správa riaditeľky DSS a ZpS, doplnenie člena Rady MŠ a Všeobecne záväzného nariadenie č. 1/2025, ktorým sa mení a dopĺňa všeobecne záväzného nariadenie č. 3/2023 o určení výšky príspevku na čiastočnú úhradu nákladov v školách a školských zariadeniach, ktorých zriaďovateľom je obec Závažná Poruba v znení VZN 4/2024.

Mgr. Andrea Hodžová (riaditeľka DSS a ZpS) k uvedenému bodu doplnila do budúcnosti potrebu zriadenia denného stacionára pre seniorov v našej obci. Tu by im bola zabezpečená základná sociálna služba, ktorá by bola spojená aj s poskytnutím stravy a opatrovateľskou činnosťou. Je to aktuálne dosť populárne riešenie opatrovateľskej činnosti na odľahčenie občanov, ktorí pracujú a potrebujú sa zároveň postarať o čiastočne odkázaného rodinného príslušníka.

Starosta: Dopyt po umiestnení do zariadenia DSS a ZpS neustále narastá a týmto spôsobom by sa aspoň čiastočne pokryla táto potreba. V najbližšej dobe sa budeme musieť zaoberať zriadením denného stacionára. Hľadať priestor a urobiť analýzu tohto typu zariadenia. V rámci zmeny zákona o sociálnych službách je tlak zo strany štátu, aby v rámci stupňov odkázanosti 1 až 4 sa takýto občania riešili v rámci domáceho opatrovníctva. A až občania s vyšším stupňom odkázanosti sa umiestňovali do zariadení DSS a ZpS. V nastávajúcom období sa plánuje realizovať prístavba k zariadeniu DSS, na ktorú sa už pripravuje projektová dokumentácia. Nastavujeme financie prístavby tohto zariadenia, ktorou by sa aktuálna kapacita 25 miest zvýšila na 37 miest. Uprednostnili by sa naši občania, aby sa do tohto zariadenia mohli dostať.

Mgr. Andrea Hodžová (riaditeľka DSS a ZpS): V tomto roku máme tri priority: chceli by sme v zariadení vymalovať komplet priestory čo je potrebné hlavne z hygienického dôvodu. Ďalej potrebujeme novú kuchynskú linku a v neposlednom rade obstaráť do zariadenia auto.

Za člena rady Materskej školy so sídlom Hlavná 139, 032 02 Závažná Poruba ako zástupcu zriaďovateľa za obec Závažná Poruba bolo odsúhlasené PhDr. Renáta Fričová.

RSDr. Dušan Migala informoval prítomných o histórii vedenia obecnej kroniky, ktorá bola vedená od roku 1950 až 2000. Aktuálne bola spätne spracovávaná podľa metodiky celoštátneho sympózia kronikárov až po rok 2022. Momentálne treba dopracovať zostávajúce 2 roky. Ďalej predložil návrh Prof. RNDr. Ladislava Kováča, DrSc., nášho rodáka, o premenovaní názvu obce. Keďže sa nachádza za Váhom, aby sa volala Závažná Poruba. Obecné zastupiteľstvo sa s týmto návrhom nestotožnilo.

Spracoval Dušan Migala
plné znenie zápisníc nájdete:
<https://www.zavaznaporuba.sk>

On zomrel za mňa

Ale Boh dokazuje svoju lásku k nám tým, že Kristus umrel za nás, keď sme boli ešte hriešni. (R 5,8)

Už prví kresťania určili dni, kedy si pripomínali pamiatku umučenia, smrti a slávneho vzkriesenia nášho Pána Ježiša Krista. Takto si chceli vizuálne sprítomniť, a tak si uvedomiť udalosti tak rozhodujúce pre zbor ako pre jednotlivca, veriaceho človeka. Dlhو bolo zvykom, že celú noc zo soboty na nedeľu trávili modlitbami a na svitaní sa pri spievaní kohúta pozdravovali piesňami a slávením Večere Pánovej. Odtiaľ aj zostalo pomenovanie „Veľká noc“, noc veľká významom, v ktorej sa veriaci pripravovali na privítanie nového slávneho dňa, dňa vzkriesenia.

Táto noc bola pred vekmi medzníkom medzi tým, čo bolo tmavé a mŕtve – medzi smrťou a životom.

Celá Stará zmluva bola svojím „muší“ pre človeka veľkým bremenom, lebo nech robil čo robil, nedokázal splniť to množstvo prikázání. A keďže ich neplnil, stále nad ním visela hrozba zatratenia: 58 Ak nebudeš bedlivo zachovávať a plniť všetky slová tohto zákona, napísané v tejto knihe, ak sa nebudeš báť tohto slávneho a hrozného mena Hospodina, svojho Boha, 59 Hospodin spôsobí strašné rany tebe i tvojmu potomstvu, veľké a trvalé rany i zlé a trvalé choroby. (5M 28,58-59). A aj keď túžil po vykúpení, po novom živote, vždy musel konštatovať spolu s apoštolom Pavlom: 15 Veď čo konám, tomu nerozumiem, lebo nie to robím, čo chcem, ale konám to, čo nenávidím. (R 7,15). A do tohto stavu stratenosti a bezmocnosti človeka zapadá táto dôležitá udalosť v živote ľudstva: Kristus zomrel a bol vzkriesený. Zomrel za všetkých nás! On zomrel za mňa!

Dvaja bratia žili spolu v jednom dome. Boli sami, nikoho nemali. Boli si veľmi podobní.

Raz sa stalo, že jeden z nich sa v spoločnosti dostal do hádky, došlo k bitke, v ktorej brat zabil svojho protivníka. Utekal celý zakrvavený domov a bez dychu volal: „Zachráň ma, brat môj, zabil som človeka!“ Ten druhý mlčky vyzliekol svoje oblečenie, podal ho bratovi a povedal mu: „Daj sem svoje šaty a skry sa v zadnej izbe.“ Len čo sa tak stalo, prišli prenasledovatelia a volali: „Máme ho, tu je vrah!“ A odovzdali vraha - brata prezlečeného do krvavých šiat - spravodlivosti.

Súd sa veľmi nevyppytoval, dôkazy boli presvedčivé. Obžalovaný mlčal. A tak výrok súdu znel: Hoden je smrti, zabil človeka! Život za život. A odsúdený, domnelý vrah, bol popravený.

Ten skutočný vrah však nemal pokoja. Mal výčitky svedomia, že on zapríčinil

smrť dvoch ľudí. Jedného zabil a druhý, jeho vlastný brat, musel tiež zomrieť. Išiel k sudcovi a prihlásil sa ako skutočný vrah. „Môj brat zomrel nevinne, ja som vinný! Súďte ma, chcem pykať za svoj hriech!“

Sudca mu však odpovedal: „Milý pane, zákon je naplnený, za zločin bol vymazaný trest a vina je vymazaná. Zákon nepripúšťa dva tresty za jednu vinu. Za vás zomrel niekto iný. Vy ste slobodný, choďte v pokoji!“

Po prečítaní týchto slov si pripomeňme inú udalosť. Udalosť, ktorá je omnoho dôležitejšia a bezprostrednejšia. Táto udalosť priniesla obeť, ktorá sa odohrala na golgotskom vršku, v páľave dňa, uprostred dvoch zločincov. Ako tretí zomieral nevinný Boží Syn. Zomieral na potupnom kríži v mori ľudskej nenávisťi.

A tak sa v golgotskom kríži Boh sklonil k človeku na zem, do jeho biedy, do jeho tmy, do jeho najhlbšieho zúfalstva.

Otvorený hrob na dôkaz pravosti a pravdivosti Božieho posolstva k človeku, svedčí o víťazstve nad starým svetom hriechu a nad smrťou.

Preto by sa tieto sviatočné dni možno ani nemali volať „Veľká noc“, veď noc už pominula a deň sa priblížil. Skôr by sa mohli volať „Slávne ráno“, ráno nového života.

Bratia a sestry, milí spoluobčania, prajem vám požehnané prežitie Veľkonočných sviatkov, naplnené pokojom, ktorým nás pozdravuje Vzkriesený!

Mgr. Eva Germanová, PhD.,
zborová farárka

Rok 2024 je za nami

Pre Cirkevný zbor ECAV na Slovensku Závažná Poruba bol rok 2024 rokom zmeny. Do 19. augusta 2024 duchovne zaopatroval námestný farár Mgr. Vladimír Pavlík. Medzi vami slúžil takmer 37 rokov. Určite to boli roky, na ktoré nezapomenete a za ktoré sme mu veľmi vďační! 4. augusta si členovia CZ na konvente zvolili svoju novú zborovú farárku. Po uplynutí apelačnej doby nadobudla voľba právoplatnosť 20. augusta 2024. Prvýkrát som ako vaša zborová farárka v Závažnej Porube slúžila 8. septembra 2024, keď sa CZ lúčil so svojim dlhoročným farárom.

Pri príležitosti ukončenia pôsobenia v CZ za prítomnosti starostov Jaroslava Jurečku, Pavla Barániho, Pavla Betka a šéfredaktora Porubských novín Dušana Migaľu prijal pán starosta Vladimír Mlynček v stredu 4. septembra 2024 v

obradnej miestnosti obecného úradu pána farára Vladimíra Pavlíka. Poďakoval mu za dlhoročné pôsobenie v obci. Pán farár sa podpísal do Pamätnej knihy obce. Na priateľské posedenie účastníkov tohto slávnostného aktu zavítali aj primátori Liptovského Mikuláša a Liptovského Hrádku.

26. novembra 2024 v obradnej miestnosti obecného úradu pán starosta Vladimír Mlynček prijal zborovú farárku Evu Germanovú spolu s manželom. Po oficiálnom privítaní v Závažnej Porube novej pani farárke zažal veľa zdravia, síl a ochotných cirkevníkov. Po oficiálnom prijatí sa v kancelárii úradu rozprávali o spolupráci medzi obcou a cirkevným zborom.

Počet členov Cirkevného zboru ECAV na Slovensku Závažná Poruba k 31. 12. 2024 je 504.

BOHOSLUŽOBNÝ ŽIVOT CIRKEVNÉHO ZBORU

Služby Božie

V uplynulom roku sa v našom chráme Božom, v modlitebni a v DSS a ZpS vykonalo celkom 105 služieb Božích, a to nasledovne (počet/priemerná účasť):

Hlavné služby Božie	62/62
Pobožnosť v DSS a ZpS	35/12
Pôstne večierne	6/9
Adventné večierne	2/12

Slávnostné príležitosti:

- Deň pokánia – 11. 2. 2024 (2. pôstna nedeľa)
- Slávnosť konfirmácie a Zlatá konfirmácia – 19. 5. 2024 (1. slávnosť svätodušná)
- Pamiatka posvätenia chrámu (91 rokov) – 22. 9. 2024 (17. nedeľa po Svätej Trojici)
- Služby Božie na Pamiatku poďakovania za úrody (6. 10. 2024) a na 2. adventnú nedeľu (8. 12. 2024) obohatila svojím vystúpením FS Poludnica.

Sviatosti

• Krst svätý

V roku 2024 boli v našom cirkevnom zbore pokrstené 2 deti (chlapec a dievča).

• Večera Pánova

Sviatosť Večere Pánovej bola v cirkevnom zbore v našom chráme prislúžená spolu 9 krát a prijalo ju 320 ľudí (105 mužov a 215 žien).

V domácnosti prijala sviatosť Večere Pánovej jedna žena.

V DSS a ZpS bola prisluhovaná 2 krát. Sviatosť Večere Pánovej prijalo 20 komunikantov (4 muži a 16 žien).

Za celý CZ v roku 2024 prijalo sviatosť Večere Pánovej 341 bratov a sestier (109 mužov a 232 žien).

Konfirmácia

Slávnosť konfirmácie sa v našom cirkevnom zbore konala 19. mája 2024 a bola spojená so Zlatou konfirmáciou. Konfirmovaní boli 3 mladí ľudia (1 dievča a 2 chlapci) a svoju konfirmáciu si po 50-tich rokoch pripomenuli dve sestry.

SOBÁŠE

V roku 2024 sme mali v našom cirkevnom zbore 6 sobášov (4 evanjelické a 2 krížne).

Pohreby

V roku 2024 bolo v našom cirkevnom zbore 13 pohrebov (4 muži a 9 žien).

Biblická, vnútromisijná a výchovná práca v zbore

je rozmanitá. Stretávame sa na biblických hodinách dospelých. V rámci LOS sa konajú biblické hodiny mužov, stretnutia dorastu, stretnutia žien, ktoré sa snažíme navštevovať. Muži aj ženy v CZ sú nápomocní pri rôznych aktivitách a prácach, ktoré počas roka vyvstanú. Ženy obdarované pekným hlasom sa stretávajú na spevokole, kde nadvicuujú piesne na rôzne príležitosti počas cirkevného roka. Pred začiatkom adventu sme si na spoločnom stretnutí vyrobili a využili adventné vence.

Náboženská výchova prebieha na Základnej škole a od školského roku 2024/2025 aj v Materskej škole. Na ZŠ Milana Rúfusa je náboženstvo v rámci riadneho školského rozvrhu. Navštevuje ho 10 detí (2., 3. a 4. ročník). V MŠ Zvedavček sa stretávame v popoludňajších hodinách so šiestimi predškôlkami.

Deti navštevujúce náboženskú výchovu i konfirmačnú prípravu vystúpili v programe na štedrovečerných službách Božích.

Spolupráca s rímskokatolíckou cirkvou

V priebehu roku 2024 sme sa stretli na nasledovných podujatiach: 18. 10. 2024 som bola na odpustovej omši v kaplnke RKC a následnom spoločnom posedení, 1. 11. 2024 sme mali ekumenickú pobožnosť pri kríži na cintoríne pri príležitosti

Pamiatky zosnulých a 1. 12. 2024 sme sa spolu stretli na Adventnom koncerte, ktorý sa konal v našom chráme Božom.

Hospodársky život cirkevného zboru

V priebehu roku 2024 sa podarili v CZ zrealizovať niektoré práce na budove fary. V septembri sa vymenili okná. Ďakujeme za finančnú podporu obci, urbáru i nemeckým partnerom našej cirkvi, ktorí nám poskytli finančné prostriedky. Ďakujeme aj vám, bratia a sestry, za vaše milodary, ktoré ste venovali pre CZ. V priebehu jesene bola v kuchyni urobená nová elektroinštalácia a linka.

Dovoľte mi, poďakovať za službu, ktorú počas uplynulého roka, ale i predtým, či naďalej, pre CZ konajú: sestry kostolníčky, sestra kantorka, sestra zvonárka, brat kurátor, sestra účtovníčka, sestra pokladníčka, bratia a sestry presbyteri a presbyterky, funkcionári a v neposlednom rade brat dozorca. Tiež ďakujem všetkým ostatným, ktorí akoukoľvek svojou službou prispeli a prispievajú k chodu nášho CZ.

Mgr. Eva Germanová, PhD.,
zborová farárka

Národný týždeň manželstva tento rok aj v Závažnej Porube

Pri príležitosti tohtoročného Národného týždňa manželstva (NTM), ktorý sa konal v dňoch 10.-16. 2. 2025 sme mohli svojmu manželstvu dopriať chvíľu, keď sme si mali uvedomiť ako a či sa oň staráme. Veď je to cieľom tejto kampane – povzbudiť manželské páry, aby svoj vzťah urobili prioritou, aby si vzájomne venovali dost času na prehĺbenie vzájomnej blízkosti.

Stretli sme sa vo štvrtok 13. 2. 2025 na fare, aby sme si spolu prešli „tréningový plán“ nášho manželstva. Veď manželstvo je „Beh na dlhú trať“ ako to uvádzala aj téma tohtoročného NTM. Pri aktivite, ktorá nás previedla jednotlivými etapami (atletická vytrvalosť = manželská vernosť, kondícia = rast osobnosti a vzťahu, rýchlosť = operatívna a kreatívna láska, orientácia = na čom nám záleží, koordinácia = jednota nás oboch) a niečím pod zub, za čo ďakujeme párom, ktoré prišli sme prežili spoločný čas. Ak chceme byť vo svojich manželstvách úspešní, nestačí sa snažiť iba na prvom kilometri. Treba hľadať spôsob ako sa nevyčerpať príliš rýchlo, aby sme do cieľa dobehli spolu.

NTM sme v cirkevnom zbore ukončili požehnaním manželských párov v chráme Božom počas služieb Božích v nedeľu 16. 2. 2025. EG

Milý Dušan,
zdá sa mi, že by nadchádzajúci rok 2025 mohol napraviť hlúpu chybu, ktorej sa dopustili redaktori Pravidiel slovenského pravopisu v 30. rokoch minulého storočia, keď vynútili pôvodný názov Závažnej Poruby zmeniť do novej podoby. Bol by som Ti vďačný, ak by si v PN uverejnil ako formálny list Tebe ako šéfredaktorovi PN, tak aj dva k nemu priložené texty.

Laco

Formálny list šéfredaktorovi PN

Milý pán šéfredaktor Porubských novín. Obraciam sa na Teba ako šéfredaktora PN, s dvoma prosbami: 1. Bol by som rád, keby si v PN uverejnil texty, ktoré prikladám. Hoci prvý z nich už bol pred 15 rokmi v PN

• Prof. RNDr.
Ladislav
Kováč, DrSc.

uverejnený, jeho znovuuverenie dá logiku obom mojim prosbám. 2. Navrhujem, aby si presadil na vašom jednaní, aby sa prejednal obsah priložených textov. Bolo by veľmi prospešné, keby starosta Poruby pozval do našej obce na vaše zasadnutie pána profesora Slavomíra Ondrejoviča, bývalého riaditeľa Jazykovedného ústavu SAV, o ktorom sa v prvom texte zmieňujem. Môj argument o potrebe vrátiť sa k pôvodnému názvu obce potvrdzuje umelá inteligencia, ktorej pohľad vyjadruje druhý priložený text: odpovede chatbotu GPT na moje konkrétne otázky. S úctou

L.K.

Hrdosť Porubäna

Milí porubskí rodáci!
Šéfredaktor Porubských novín vám iste podrobne popíše, ako sa vydariu porubský večer 25. februára 2010 v konferenčnej sále univerzitnej knižnice v prostriedku hlavného mesta Slovenska. V historickej budove, v chtovej pred viac ako 150 rokmi bývali zasadnutia uhorského snemu a na jednom z nich Ľudevít Štúr predniesou svoju slávnu reč za zrušenia poddanstva. Teraz sa v tejto budove konau večer na prvú výročia smrti Milana Rúfusa a štyria predstavitelia z Poruby ho využili k tomu, aby dákej stovke pozvaných hostí priblížili aj našu rodnú dedinu. Chcem vám povedať, že to urobili skvelo a zopár bratislavských Porubänov, čo sme boli medzi poslucháčmi, sme boli na nich pyšní. A vy môžete byť pyšní tiež. Predstavenia, šikovne moderované novinárom Stanislavom Bachledom, malo úroveň hádam najvydarenejších televíz-

nych debát a veru sa mi ani veriť nechcelo, že jeho scenár nebou prítom vôbec vopred prejednaný a pripravený. Ešte glho po skončení programu pokračovali rozhovory a debaty, takže nás organizátori miseli rovno vyzvať, aby sme budovu opustili, lebo hu už neskoro večer bolo treba zamknúť. Škoda len, že počet donesených výtlačkov jedinečných Porubských novín bou primálny na to, aby sa na každieho účastníka bolo dostalo aspoň jedno číslo. Keby bolo na každieho viac, mohou by ich rozdať svojim známym.

Starosta i druhí traja účastníci vykreslili Porubu ako obec zaslúžilú, pekne vybudovanú, turisticky príťažlivú. To poslucháči naplno ocenili. Ale aj tak sa v neformálnej časti večera zase opakovane vyskytla otázka, chtorú ja nie raz počúvam aj pri druhých príležitostiach, že či je to dostatočný dôvod na to, aby sa dedina sama pýšila a označovala za dôležitú, významnú, závažnú. Či dokonca „navely závažnú“, aby som použi u známý výraz pani Sone Barániovej. Znovu a znovu treba ľuďom vysvetľovať, že naši otcovia a praotcovia netrpeli dákou samolúbou nafúkanosťou a že si dedinu pôvodne skromne nazvali „Zavážnou Porubou“. A to jednoducho preto, aby ju odlišili od druhej liptovskej Poruby, čo leží naproti, na kopci, teda od Veternej Poruby. Chceli tým vyjadriť, že naša dedina, chránená pred vetrami v doline pri Žuberovke pod Poludnicou, leží na druhej strane Váhu, za Váhom, a preto je Zavážna. Pán starosta síce vraveu, že tento názov dedina niesla len do konca prvej svetovej vojny a že za Československa sa premenovala na Závažnú, ale poopraviu by som ho. Až koncom tridsiatych rokov minulieho storočia, keď vyšli nové pravidlá slovenskeho pravopisu, voláky mudrlant si zmysleu, že do nich vloží ako záväzný predpis písania v podobe „Závažná Poruba“. Aj keď som bou vtedy len malým dieťaťom, spomínam si ešte, akú to u Porubänov vyvolalo nevôľu. A u porubského richtára aj zlosť – veď miseu meniť obecnú pečiatku a na novej už mať názov dediny požadovaný jazykovedcom.

Pritom miliemu vedátorovi by bolo stačilo prísť do Poruby a len si nastaviť uši, aby počuu, ako sami Porubänia svoju dedinu volali. Dnes už mnohí nie; ale to len preto, lebo mladí Porubänci si už vari myslia, že sa asi naozaj dáko zvlášť závažní a už im asi nenapadne, že sa tak volajú len preto, že bývajú v dedine za Váhom. Mám malý návrh pre učiteľov porubskej školy: zapojte svojich žiakov do vedy, dajte im prvú vedeckú výskumnú úlohu. Pošlite ich za starými Porubänmi, čo dnes majú viac ako osemdesiat rokov a nech vaši zverenci urobia prieskum, ako názov svojej dediny doteraz vyslovujú pôvodní obyvatelia. Že na základe výsledku bude treba zase meniť obecnú pečiatku i obecné tlačivá a dedinu nazad premenovať na Zavážnu Porubu? No a čo?! Ba treba raz

do Poruby pozvať aj dnešnieho riaditeľa Jazykovednieho ústavu SAV Slavomíra Ondrejoviča. To je osvietený muž, ktorý už viac nezastáva názor, že nám jazykovedci majú predpisovať, de máme klásť vo svojej reči dlžne, ale tvrdí naopak, že jazykovedci majú ľuďom načúvať a jazykovie predpisy odvodzovať z reči, akou sa naozaj rozpráva.

To ma vedie k druhiemu návrhu, inšpirovaniemu pôsobivým vystúpením Porubänov na bratislavskej slávnosti. V slovnom prejave našich predstaviteľov sa sem-tam vyskytli prvky pôvodnieho porubského nárečia. Pri takých príležitostiach si človek uvedomí, akô peknô nárečia sme v Porube mali a je mu ľúto, že sa ono celkom vytráca. Čo keby sme sa dohodli, že urobíme šetko preto, aby sa toto nárečia zachovalo? Napríklad, že keď sa stretne me sami Porubänia, bude me sa rozprávať „po porubsky“? Už sa nám asi nepodarí obnoviť aj spevavosť našej reči, čiže klásť prízvuk nie na prvú slabiku slova, ale na predposlednú – dnes už to aj v Porube počúť len zriedkavo. No aj tak sa mi ešte stáva, že vo svete rozoznám Porubäna, ba Liptáka všeobecne, podľa toho, že aj keď vraví čisto spisovne, občas mu do reči vklzne tento pekný starobylý prízvuk. Ale skúsme ešte dáčo navyše: obnovovať, oživovať starie slová, chtorie sa u nás bežne používali a dnes ich už skoro nepočúť. Porubský gazda či murár žiu ako jednoduchý človek, no jeho slovník bou, odhadujem, hádam aj tri razy bohatší ako je počet slov, s chtorými si vystačia dnešní novinári alebo televízni hlásatelia a moderátori. Viete ešte, čo znamenajú tieto slová, voláky v Porube celkom bežnie: slababušiť, biglajz, blacha, cendžať, drístať, fertucha, gamba, grískaša, hegotáť, chvísť, kulaša, ľajblík, mamaj, pílus, perašín, samodruhá, ťapša, úhor, vyonačiť, zbožia? Pre redakciu Porubských novín mám jeden návrh: čo keby ich jedna strana bola pravidelne vyhradená udržovaniu a oživovaniu porubského nárečia? Veď aj preto som sa usiluvau napísať túto svoju chváloreč v našej pôvodnej reči. Hádam aj toto udržovania nárečia by ešte viac podoprelo to, čo predstaviteľia Porubänov na slávnosti v Bratislave vo veľkej miere dosiahli: aby Slováci vnímali Zavážnu Porubu ako obec kultúrne a turisticky závažnú.

Ladislav Kováč

Tri otázky položené chatbotu umelej inteligencie ChatGPT

(1) Ako by sa volala obec Poruba, ktorá leží za riekou Váh? „Ako by sa volala obec Poruba, ktorá leží za riekou Váh, sa tradične nazýva **Záriečie**. Tento názov pochádza z geografickej polohy „za riekou“. Názvy obcí sa často vyvíjajú podľa prírodných či geografických charakteris-

tík miesta. Ak ide o konkrétne obec, ktorá nesie názov „Poruba“ a leží za Váhom, miestni by ju mohli nazývať aj „Poruba za Váhom“. Takéto označenia sú bežné na Slovensku, aby sa obce s rovnakým názvom odlišili.“

(2) Prečo sa dedina Poruba čo leží za Váhom nazýva Závažná Poruba a nie Zavážna Poruba? „Názov dediny **Závažná Poruba**, ktorá leží na Liptove, za riekou Váh, má historický a lingvistický základ. Rozdiel medzi podobnými názvami ako „Zavážna“ a „Závažná“ vyplýva z ich odlišného významu a pôvodu. Historický pôvod názvu: Názov **Závažná** nesúvisí priamo s polohou „za Váhom“, hoci to môže pôsobiť logicky. Skôr pochádza od slova **závažie** alebo **vážny**, čo označuje niečo dôležité, pevné alebo významné. Tento názov sa pravdepodobne vzťahoval na charakter dediny alebo na významné prvky v jej okolí, ako napríklad strategickú polohu alebo hospodársku dôležitosť. Na druhej strane, názov **Zavážna** by mohol znamenať „za Váhom“, ale takýto názov by sa historicky nepoužíval, pretože slová opisujúce polohu dedín sa vo východnej slovenčine vyvíjali inak. Okrem toho, nie všetky dediny za riekou Váh obsahujú „za Váhom“ v názve. Jazyková otázka: V slovenskom jazyku sa názvy miest a obcí vyvíjali rôznorodo, často podľa miestnych výrazov, udalostí či geografických črt. Slovo **závažná** môže byť aj výsledkom postupnej úpravy starších pomenovaní, ktoré sa uchytili v reči a písomnostiach. V skratke, názov **Závažná Poruba** má zrejme hlbší historický a významový pôvod, ktorý presahuje jednoduchý geografický opis polohy dediny.“

(3) Príslušník obce čo leží za riekou Pád by sa mohol označovať ako Západaň a či ako Zapádaň? „Slovo, ktorým by sme označili obyvateľa obce „za riekou Pád,“ môže byť tvorené viacerými spôsobmi, v závislosti od jazykového čítania a tvorby obyvateľských názvov v slovenčine. 1. **Západaň**: Tento tvar by sa opieral o formálnu príponu „-aň,“ ktorá sa využíva napríklad v názve **Severan** (zo severu) alebo **Juhor** (z juhu). Tento tvar sa však menej často používa v názvoch konkrétnych lokalít. 2. **Zapádaň**: Tento tvar by bol prirodzenejší, pretože nadväzuje na slovenské zaužívané vzory pre tvorbu názvov obyvateľov, ako je napríklad „Tatran,“ „Slovan,“ „Podunajan.“ Pridáva sa tu zakončenie „-an,“ ktoré je bežné v toponymickej tvorbe. Odporúčanie: Podľa jazykového zvyku by sa príslušník obce za riekou Pád pravdepodobne nazýval Západaň, keďže tento tvar je bližší pravidlám slovenského názvoslovia. Alternatívne, ak by šlo o historickú alebo poetickú súvislosť, mohol by byť použitý aj variant **Západaň**, avšak tento tvar pôsobí menej prirodzene v bežnej slovenčine.“

Školské zrkadielko

Boli sme na polročnom výlete Hrebienok, Ľadový dom

Dňa 31.1.2025 si žiaci zo ZŠ M. Rúfusa užili neoficiálne polročné prázdniny.

Deň plný slnka a horského vzduchu strávili na Hrebienku, kde navštívili Tatranský ľadový dóm. Deti mali zážitok z cestovania vlakom, električkou i pozemnou lanovkou. A čo sa im najviac páčilo? Nuž, posúďte sami.

Adelka H.: Na obed sme mali veľkú parenú buchtu a rezancovú polievku. Ale aj tak sa mi najviac páčili ľadové sochy. Bol to super výlet.

Nataška P.: Boli sme sa pozrieť na rozhľadni. Najviac sa mi páčili sochy a ľadový dóm.

Filip K.: Vo vlaku cestou späť sme všetci zhodnotili, že to bol krásny výlet. Najviac sa mi páčili hory a ešte, že nám vyšlo počasie.

Miška M.: Najviac sa mi páčil Ľadový dóm. Bol tam obrovský kaštieľ z ľadu a na ňom bol zobrazený Ján Pavol II. Predstavte si, že na tie sochy minuli 50 ton ľadu.

Paulínka M.: V tom ľade boli zamrznuté svetielka. Boli sme pozrieť aj ľadové sochy, nechápem ako takú krásu môžu urobiť. Je to pre mňa umelecké dielo.

Viki R.: Kúpila som si pekné suveníry.

Maťko M.: Najkrajšie boli výhľady na hory.

Druháci: Páčil sa nám Ľadový dóm a tešili sme sa z nakupovania suvenírov.

Text a foto: ZŠ Milana Rúfusa

Ilustrácia Nikola Dvoranová

Podakovanie za zvieratká Milan Rúfus

*Aj ony patria modlitbičke.
Veď si ich stvoril pred nami.
Skôr ako my Ti boli blízke
a nazval si ich menami.*

Sú Tvojím darom.

Nuž i za ne

zadakujeme nebesám.

*Kto žije s nimi, ten je, Pane,
na tejto zemi menej sám.*

A my to vieme, nepovieme.

Len im a iba pošušky.

*Ako bratom im rozumieme,
keď hladkáme ich kožušky.*

Môj psík

Mám ja psíka hravého,
stále kričím na neho.

Keď mu hádzem loptičku,
tak si radšej chrúme kostičku.

Poslušný je tomu ver,
nemusím ja kričať „HEJ!“

Keď si trochu zaspievam,
šteká si on ako pán.

Samko Palaj, 2.ročník

Ježko

Pichliače má ježko,
chodí sa mu ťažko.

Na chrbte má náklad,
preňho je to poklad.

Jakubko Stančík, 2.ročník

Mačky a rybičky

Máme doma rybičky,
a k tomu dve mačičky.

Rybičky nemajú rady mačičky,
a mačičky majú rady rybičky.

Maťko Staroň, 2. ročník

V mojom akváriu

Skalár je tá väčšia ryba,
jeden nám už ale chyba.

V domčeku neónky sa hrajú,
pred skalárom utekajú.

Jakubko Blaščík, 2.ročník

O zajačikovi

Doma mám zajaca,
a sestru sa oň stará.

Je to veľká práca,
veľmi ho má rada.

Paulínka Haladějová, 2.ročník

Lev

Lev je veľké zvieratko,
pripomína mačiatko.

Je to africký kráľ,
takéto by som rád mal.

Tomáško Majerčík, 2.ročník

Zvieratko

Máme doma zvieratko,
voláme ho Luna.

Je to krásne šteniatko,
dala mi ho mama!

Zuzka Germanová, 2.ročník

Jaguár

Jaguár si v prírode,
oddychuje na strome.

Bruško si on naplnil,
prasiatko si ulovil.

Teraz môže tri dni spať...

Prosím nevyrušovať!

Filipko Uhliarik, 2.ročník

Náš Bono

Náš psíček Bono,
vstáva ráno skoro.

Behá stále za šiškami,
alebo aj paličkami.

On je veľmi šikovný,
sadne, ľahne, vyskočí.

Dávidko Didek, 2.ročník

Môj koník

Čierna hriva, hnedá srst,
jablčok mu vždy dám hrst.

Je to môj koník – kamarát najlepší,
do sveta s ním s úsmevom pobežím.

Dorotka Tekelová, 2. ročník

Môj Tom

Môj kamarát Tom,
rád sa hrá s hračkou von.

Je to mladý kocúrik
a poriadny uličník.

Niko Hladký, 2.ročník

Kresba Paulína Migalová

Kresba A. Hricová

Bella sa nájde

Bol Silvester. Adelka sa hrala so svojim psikom Bellou, keď zrazu vystrelil ohňostroj. Bella sa vystrašila a utiekla do lesa.

Na druhý deň bola unavená, schúlila sa pod vrbu. Zrazu nad ňou krúžil orol. Spýtal sa: „Čo tu robíš a ako si sa sem dostala?“

„Stratila som sa,“ povedala Bella.

„A prečo?“ opýtal sa orol.

„Kvôli veľkému ohňostroju, vystrašil ma a ja teraz nemôžem nájsť domov,“ povedala Bella. „Ja ti pomôžem!“ povedal orol. A tak šli. Zrazu prišiel vlk. „Čo tu robíte?“ opýtal sa.

„Hľadáme tu Bellin domov,“ povedal orol.

„Dobre, pomôžem vám, nikto nemá taký dobrý čuch ako ja.“ A šli ďalej.

Zrazu uvideli poľovníka. „Utekajme!“ rýchlo sa skryli za strom. „Prečo ste utiekli? Veď je to len človek!“ povedala Bella.

„To nebol len človek, ale poľovník. Chce nás uloviť. Ale prečo? To sami nevieme.“

Zrazu vlk zavetril a povedal: „Cítim ľudské obydlie.“ Orol vyletel do výšky a uvidel dedinu Závažná Poruba. „Áno! Našli sme tvoj domov!“ Bella nadšené povedala: „Tak poďme!“

Zvieratká sa rozlúčili a šli spať ku obore. Adelka šla práve zo školy Milana Rúfusa. Bola nadšená, keď uvidela Bellu. Zvieratkám sa šli poďakovať s plnou misou jedla. A ešte k tomu sa ich les stal zákonom chránený.

Adelka Hricová, 4. roč.

Rubby nehltaj!

Jedného sychravého dňa, ako každý večer Rubby dostala granulky. „Rubby Rubby prestaň hltat!“ kričí Pajka. A už boli granulky preč. „Pajka, zajtra pôjdeme Rubby kúpiť spomaľovacu misku.“ vraví ocko. Išli do obchodu aj s Rubby. Ale Rubby uvidela toľko hračiek, že sa až za nimi rozbehla a boli tam aj granulky. Rubby bola vo svojom svete a samozrejme zjedla všetky granulky a poobľizovala všetky hračky. Tak nás vyhodili z obchodu a od vtedy sme nechali Rubby hltat granulky.

Paulína Migalová, 4. roč.

Priateľstvo medzi koňom a vlkom

Pod horami vo voľnej prírode, žil nádherný kôň menom Storm. Bol celý čierny a veľmi rýchly. Jedného dňa prišla obrovská búrka. Dážď prudko padal a vietor silne fúkal. Storm zbadal na druhej strane rieky uviaznuté malé žriebätko, ktoré nevedelo prejsť cez prudkú riekku. Keď sa snažil skočiť cez riekku, objavil sa vlk a povedal mu: „Rieka je veľmi nebezpečná, ukážem ti miesto cez, ktoré sa dostaneš bezpečne na druhú stranu.“ Prekvapilo ho, že mu vlk chce pomôcť, lebo on si myslel, že vlk a kôň nie sú priatelia. Kôň vlkovi poďakoval a žriebätko bezpečne odviezol ku stádu. Od tých čias sa vlk a kôň stali kamarátmi

Michaela Marcincinová, 4. roč.

Stellka chce mačku

Stellka chcela veľmi mačičku. Raz išla do školy a všimla si, že mačička z inzerátu je na ulici pred školou. Mačička Murka ku nej rýchlo pribehla. Stellka ju zobrala na ruky a utekala domov. „Ocino je v práci, ale mamina je doma!“ povedala mačičke Stellka. „Máš pravdu naozaj je to tá mačička z inzerátu.“ povedala mama. „Môžeme si ju nechať?“ opýtala sa Stellka. „Nie zlatko. A choď rýchlo do školy!“ povedala mama. „Čo sa ti stalo Stellka?“ spýtali sa jej Adelka a Paulínka. „Dnes som našla na ulici pred školou mačičku Murku z inzerátu, ale rodičia mi ju nedovolia nechať.“

Stellku čakalo doma veľké prekvapenie. „Mami prečo si Murku nezaviezla ku majiteľom?“ spýtala sa prekvapene. „S tvojim ocinom sme sa dohodli, že si Murku môžeš nechať,“ povedala mama. „Ste najlepší rodičia na svete!“ potešila sa Stellka. Potom si Murku s láskou zobrala do náručia.

Stella Buzáková, 4. roč.

Kresba Stella Buzáková

Učíme sa vybrané slová

Sysel' myseľ

Sysel' nemal myseľ,
korytnačka má zmysel.
Sýkorka má myseľ,
no chýba jej zmysel.
Načo je myseľ,
keď to nemá zmysel?

Laura Šlauková, Zoe Vretenárová,
Ema Jakubská, Sofka Uhliariková,
Ninka Bukasová, 3. roč.

Sýkorka doktorka

Sýkorka doktorka leží, beží,
straší jej trochu vo vysokej veži.
Pán doktor sysel' skúma jej myseľ,
no liečiť ju vraj nemá zmysel.

Zoe Vretenárová, Laura Šlauková,
Sofia Uhliariková, Ema Jakubská, 3. roč.

Rodina sysľov

Sysel' raz ráno vstal,
do zrkadla sa pozeral.
Na hlave mal husté vlasy,
zaspomínal na staré časy.

Našiel si sysľicu krásnu,
na čele mala hviezdu jasnú.
Svadba sa chystá, chýr sa nesie,
sysľia rodinka pribudne v lese.

Tomáš Piatka, Miško Kráľ, Peťo
Balent, 3. roč.

Sysel'

Sysel' malý, sychravý,
spadol dnes do prhľavy.
Skákal, kričal, nariekal,
že ho bolia kolienka.

Dedko vzal list lopúcha,
sysľík už viac nefňuká.
Odvtedy si pamätá,
že prhľava je zákerná!

Ema Jakubská, Zoe Vretenárová, 3. roč.

Sysel' cvičí

Sysel' cvičí,
silno fučí,
behá kolo,
bielej tyčí.
Už nevládze k zemi padá,
sysľica mu vody podá.
Nebezpečné cvičenie,
keď si čierny od zeme.
Zamyslí sa sysľica,
pri pohľade na sysľu.

Nina Bukasová, 3. roč.

Sysel' myseľ

Sysel' má dobrú myseľ,
no vymyslel nezmysel.
Chcel chytiť sýkorku,
malú, žltú Dorku.
Chcel s ňou tvoriť skvelý párik,
no nevie vyletieť na konárik.

Zojka Gališinová, 3. roč.

Okienko MŠ

Vianoce aj po Vianociach

Iskierky v očkách, radosť, zábava, prekvapenie – to všetko čakalo naše detičky v materskej škole (ďalej MŠ) pri návrate po vianočných prázdninách. Okrem nových hračiek slúžiacich na zábavu, ale aj vzdelávacie aktivity, si pod stromčekom našli aj list od Ježiška, ktorý im pani učiteľka starostlivo prečítala. Deti tento povianočný čas strávili v príjemnej pohodovej atmosfére, keď sa mohli opäť tešiť z darčiekov, zabávať sa, hrať sa, a tak sa ľahšie zabehnúť do režimu v MŠ po dlhšej dobe strávenej v domácom prostredí.

Zdatní malí lyžiari

Naši malí škôlkári sú takí šikovní a pohybovo zdatní, že sa zúčastnili aj lyžiarskeho výcviku na Opalisku v termíne od 03.02.25 do 07.02.25. Výcvik sa realizoval nielen pre najstaršie deti z triedy Včielok, ale zúčastnili sa ho aj niektoré menšie deti z triedy Lienok. Deti sa tak mohli znova popasovať s novými pohybovými aktivitami, zdokonaľiť si svoje schopnosti, zručnosti, ale aj obohatiť sa o nové zážitky na čerstvom vzduchu. Niektoré už síce nejaké skúsenosti s lyžovaním mali, pre iné to bola ešte prvotná, nepreskúmaná oblasť, no do konca kurzu bolo vidieť veľké pokroky, zlepšenia techniky a tiež úprimnú detskú radosť z úspechu.

Mnohé deti sa síce na začiatku výcviku ešte len oboznamovali s lyžiarskym výstrojom a celkovo s lyžami na nohách, postupne však zvládli jazdu na kotve, učili sa padať počas jazdy na svahu, spúšťať sa, brzdiť a pritom ostať na nohách. Pokročilí „lyžiarikovia“ sa dokonca pri jazde dolu svahom učili aj dvíhať nohy v oblúku. Pri vrcholení výcviku už deti zdokonaľovali svoje zručnosti aj robením lietadla, obra, jazdy cez tunel, či dráčikov. Zdatnejší športovci trénovali aj oblúky a zastavenie v oblúku. Každopádne im aj drobná zdolaná prekážka, či osvojená zručnosť vyčarila úsmev na tvári.

Na záverečný deň boli pozvaní všetci rodičia aj starí rodičia detí, ktorí si mohli vychutnať pokroky svojich najmenších. Uskutočnili sa „preteky v zjazde“, kde si deti navzájom zmerali sily a ich úsilie bolo odmenené sladkými medailami aj diplomami. Svoju radosť mohli spečatiť aj posedením v penzióne Zivka, kde ich čakali drobné maškrtky a občerstvenie. Srdečná vďaka patrí, samozrejme, trpezlivým, ústretovým a snaživým inštruktorm z lyžiarskej školy PEPESKI and SNOWBOARDING, ktorí sa našim deťom poctivo venovali. Ďakujeme tiež skvelým rodičom, ktorí pomáhali s odvozom/dovozom detí na výcvik, dozorom pri nich počas tréningov a pomocou pri zvládaní lyžiarskych nárokov svojich detí. Taktiež nemalá vďaka patrí p. starostovi V. Mlynčekovi za pomoc pri zabezpečovaní tohto kurzu a organizácii, či komunikácii s lyžiarskym centrom na Opalisku. Spoločnými silami sme to hravo zvládli.

Karnevalové radovánky

Čo by to bolo za škôlku bez tradičného karnevalu? Mohli by byť deti bez neho? Veru nie. Preto sa aj naše deti v období fašiangov premenili na kráľov, princezné, Elzy a Anny, Betmanov, poľovníkov, čarodejnice, kominárov, lienky, včeličky, či pavúkov.... Mali sme čo robiť, aby sme pod maskami spoznali skutočných kamarátov a uhádli ich mená, či prevleky. Deti si však užili kopec zábavy, smiechu, hudby, tanca, zaujímavých súťaží a prehliadku masiek. Niektoré vynikali vlastnoručnou tvorivosťou, dôvtipom, o čo sa postarali nielen rodičia, ale aj samotné deti. Všetky však boli zaujímavé, pestré, deťom jednoznačne priniesli radosť, uspokojenie, zábavu a prenesenie do „čarovného sveta“. Nechýbala ani hostina, občerstvenie, o ktoré sa postarali rodičia detí a na záver vyhodnotenie súťaží, odmena v podobe medailí.

Boli sme v Dome Milana Rúfusa

V rámci výchovno – vzdelávacej činnosti v materskej škole a venovaní sa téme o obci Závažná Poruba, Liptove, tradíciách, významných budovách, či osobnostiach, sme navštívili aj veľkolepú pamiatku, pýchu Závažnej Poruby – dom M. Rúfusa. Stredné a najmladšie deti z triedy Lienok a Motýlikov tak spoznali, priblížili si život aj prostredie nezabudnuteľného spisovateľa, múdreho a skvelého človeka. Na chvíľu sa tak preniesli do inej doby, mohli vdýchnuť jeho ducha, obzrieť si starodávne zariadenie domu, nábytok, starožitnosti. Deti sa tak obohatili nielen o nové poznatky, fakty, ale zanechalo to u nich veľkú stopu a pozitívny zážitok.

Naše malé aktivity

Deti v Materskej škole (ďalej MŠ) Zvedavček sa nielen radi hýbu, cvičia, tancujú, poznávajú nové veci, objavujú, učia sa hrou, ale tiež tvoria, vyrábajú. Zdokonaľujú si tak pracovné schopnosti, zručnosti, rozvíjajú jemnú motoriku, kreativitu, estetické vnímanie.

V zimnom období sme sa venovali zimným športom, hre so snehom a v snehu, malým výskumom a tvorivým aktivitám, konštrukčným stavbám. Ponúkame vám pár ukážok z našej činnosti a aktívnej nálpe v MŠ.

Pohyb a zábava na krúžku KFA

Svoju pohybovú zdatnosť a kvality si najmä naši predškolační, ale raz mesačne aj stredné deti, overujú a prehľbujú na krúžku Kids fun Academy (ďalej KFA). Najstaršie deti chodia pravidelne raz v týždni cvičiť do telocvične pod vedením skúsených trénerov, zdokonaľujú sa po fyzickej aj kondičnej stránke. Obohacujú sa tak o viaceré pohybové zručnosti, trénujú jednotlivé cviky, úkony v kolektíve, skupinách, či ako jednotlivci. Učia sa zároveň vzájomnej spolupráci v tíme a zdravej súťaživosti.

Zostavila Mgr. Slavomíra Perunová

Digitálne zručnosti zlepšujú kvalitu života v každom veku

Profesionálni lektori naučia seniorov za 5 týždňov pracovať s tabletom

Projekt „Zlepšovanie digitálnych zručností seniorov a distribúcia Senior tabletov“, predstavuje unikátny koncept zvyšovania digitálnych zručností a povedomia dôležitosti digitalizácie obyvateľov na Slovensku. Projekt je realizovaný Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a inovácií SR. Hlavným cieľom je zlepšiť digitálnu gramotnosť približne 105.440 seniorom vo veku od 65 rokov a znevýhodneným osobám formou vzdelávacích školení.

Ako školitelia pôsobia profesionáli, odborné spôsobilí a pripravení na túto prácu. Jednou z nich je aj **Mgr. Alena Tomašáková** zo Závažnej Poruby. Venuje sa tejto aktivite a získala už prvé skúsenosti. Preto sme ju oslovili niekoľkými otázkami.

Pôsobíte ako školiteľ. Ktoré predpoklady spĺňa a čo treba spraviť skôr, ako sa postaví pred seniorov?

Každý školiteľ musí prejsť odbornou prípravou, ktorá pozostáva zo školení poskytnutých Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie (MIRRI). Po školeniach si školiteľ na základe metodického usmernenia a študijných materiálov pripravených MIRRI spracuje podklady pre jednotlivé školenia.

Otázka za porubských seniorov. Ako je možné zaregistrovať sa na školenie?

Registrácia seniorov prebieha prostredníctvom webovej stránky www.digitalniseniori.gov.sk alebo telefonicky cez Call centrum: 02/35 80 30 80, prípadne osobne alebo telefonicky v najbližšom regionálnom centre MIRRI v Žiline.

Po vyplnení registrácie príde najeskôr do dvoch dní SMS správa s potvrdením registrácie a s unikátnym identifikátorom (šesť miestny kód).

Po zaradení na školenie dostane senior SMS správu - pozvanie na prvé stretnutie školenia s informáciou o termíne, mieste a čase školenia. Zaradenie na školenie môže trvať niekoľko dní aj mesiacov.

Čo predstavuje obsah školenia?

Školiaci program je pripravený na základe odporúčaní prípravnej štúdie Univerzity Pavla Jozefa Šafárika a ďalších odborníkov so skúsenosťami so vzdelávaním

• Mgr. Alena Tomašáková, školiteľka

digitálnych zručností seniorov. Začínáme so základmi práce s digitálnym zariadením – konkrétne tabletom.

Počas celého školenia pracuje senior s tabletom, ktorý po skončení školenia zostáva seniorovi. Venujeme sa bezpečnému vyhľadávaniu informácií na internete. Preberáme možnosti a spôsoby online komunikáciu (pisomná aj hlasová).

Počas celého vzdelávacieho programu sa venujeme aj bezpečnosti v online prostredí.

Ako to všetko prebieha?

Každého úspešne zaregistrovaného seniora čaká päť stretnutí. Školenie sa koná jedenkrát do týždňa a trvá tri vyučovacie hodiny (3x45 min.). Pred každým stretnutím dostane senior vždy SMS správu, ktorá pripomenie miesto, termín a čas stretnutia.

Akú úroveň digitálnych zručností by mali získať absolventi?

Tu by som chcela povzbudiť aj úplných začiatočnikov a uistiť ich, že absolvovaním školenia nadobudnú dostatočné informácie a zároveň zručnosti na samostatné používanie digitálneho zariadenia ako je tablet. Samozrejme, školenie je určené aj pre pokročilejších účastníkov, ktorí si rozšíria svoje zručnosti v používaní digitálneho zariadenia - tabletu. Každý absolvent školenia získa tablet.

Možno otvoriť takéto vzdelávanie seniorov aj v Závažnej Porube?

Momentálne prebiehajú školenia v Liptovskom Mikuláši v Dome kultúry a tiež v Liptovskom Hrádku v budove Mestského úradu. Ak by sa v Závažnej Porube nazbieral dostatočný počet záujemcov, je v kompetencii našej vzdelávacej spoločnosti otvoriť kurz aj tu.

Pani magistra, ďakujeme za poskytnuté informácie. Nepochybujeme, že zapôsobia motivačne a premenia sa na inšpiráciu aj pre porubských seniorov. Už teraz je isté. Digiseniori žijú aj v Závažnej Porube a určite prejavia záujem o túto formu vzdelávania, ktorá určite zlepši kvalitu ich života.

• Máte problém? Vysvetlíme, ukážeme, pomôžeme...

Dušan Migala

Tvorí hrejivé šperky

„Vlnu treba zbaviť nečistôt, niekoľkokrát vyprať, vysušiť, vyčesať, zafarbiť,“ prízvukuje Olga Džúrová.

Po rokoch skúsenosti sa OĽGA DŽÚROVÁ vrátila k vlně oviec, ktoré sa pasú na našich lúkach a kopcoch. Vyrába z nej aj plstené saunové čiapky, na rozdiel od šperkov sú však určené len členom rodiny. „Na Slovensku už existujú spracovatelia, ktorí dokážu našu vlnu dokonale spracovať. Potom je už aj ona vhodná na plstenie, pradenie, pletenie, tkanie, či iné textilné techniky,“ pripomína.

Výtvarníčka Olga Džúrová. Rada nosí výrobky, ktoré vzniknú v jej dielni.

Ovčia vlna je mäkký, teplučký a na dotyk príjemný materiál. Olga z nej vyrába šály, brošne a náhrdelníky pre sebavedomé ženy. Ovčie rúno je sto-percentný prírodný materiál, ktorý ľudia získavajú strihaním oviec. Vlna z týchto aj na Slovensku obľúbených zvierat je dokonalý izolant. Bez toho, aby na pokožke zanechávala pocit vlhka, dokáže nasať veľké množstvo vody. Je hrejivá a priateľská. Chráni pred zimou i teplom, zvyšuje pohyblivosť kĺbov, svalov a šliach, zlepšuje prekrvenie celého tela. No kým väčšina populácie sa na ňu pozerá iba ako na hmotu vhodnú na hrejivé oblečenie, **Olga Džúrová** (57) z nej ako jedna z mála Sloveniek plstí obrazy, šály, kabelky či náhrdelníky pre sebavedomé ženy.

„Prvý raz som ovčiu vlnu spoznala ešte ako študentka umeleckej školy. Ide o mäkký, na dotyk príjemný materiál, no mne sa do rúk dostalo najhrubšie rúno, aké som dovtedy videla. Spracovávala som ho celý deň, až som si ruky zodrala do krvi. Vtedy som ešte netušila, že vlna môže byť aj hebká a jemná,“ priznáva sa. Následne na niekoľko rokov na vlnu zabudla. Venovala sa výskumu gemerskej čipky a paličkovaníu. Spolupracovala so španielskym časopisom o umení, jej víťazný obraz z medzinárodnej súťaže čipkárok dodnes zdobí kanceláriu primátora mesta Alicante.

• Modrý kameň. Na hrade svoje vlnené šperky ukázala vlni

„Prvý raz som ovčiu vlnu spoznala ešte ako študentka umeleckej školy. Ide o mäkký, na dotyk príjemný materiál, no mne sa do rúk dostalo najhrubšie rúno, aké som dovtedy videla. Spracovávala som ho celý deň, až som si ruky zodrala do krvi. Vtedy som ešte netušila, že vlna môže byť aj hebká a jemná,“ priznáva sa. Následne na niekoľko rokov na vlnu zabudla. Venovala sa výskumu gemerskej čipky a paličkovaníu. Spolupracovala so španielskym časopisom o umení, jej víťazný obraz z medzinárodnej súťaže čipkárok dodnes zdobí kanceláriu primátora mesta Alicante.

Žiarivé merino

„S väčším či menším úspechom som vyskúšala takmer všetky kreatívne techniky. Malovala som na hodváb, skúsila patchwork, drôtovanie, malbu na sklo. Na sklونku deväťdesiatich rokov som chcela tkať na krosnách, mama mi na ne dala 5

tisíc korún, v tom čase slušné peniaze. No mali sme nevelký byt a v ňom plno umeleckých čačiek a lyží. Manžel vyhlásil, že ak do niektorej z izieb ešte donesiem krosná, v obývačke bude bývať jeho vlčiak, ktorého mal u rodičov. A bolo po krosnách,“ usmieva sa pani učiteľka. Na kreatívnom festivale v zahraničí neskôr uvidela očarujúco jemné plstené šálky žiarivých farieb z merino vlny.

• Šálky. Vznikol technikou nuno plstenia, spojením vlny a hodvábu.

„Inšpirovali ma, ale netušila som, kde taký krásny materiál získam,“ nahlas uvažuje. Pred dvadsiatimi rokmi bolo u nás dostupné iba rúno z karpatských ovečiek, valašiek, to je ale oveľa hrubšie ako merino. Tak si rodáčka z Gemera, ktorá sa vydala na Liptov, povedala, že ak slovenskú vlnu pretvorí sama, bude jemnejšia. „Ide proces, aký v domácich podmienkach nie je jednoduchý. Vlnu treba zbaviť nečistôt, niekoľkokrát vyprať, vysušiť, vyčesať, zafarbiť,“ prízvukuje Olga. ňou spracované rúno zďaleka nepripomínalo to, čo videla na festivale. Vlna ostávala drsná, vtedy dostupné farby na ňu slabo chytali a boli veľmi matné.

• Olga. Je učiteľka, výtvarným technikám sa venuje vo voľnom čase

Pracuje s ihlami

„Až po rokoch pátrania som objavila jemnulinké farebné austrálske merino. Konečne niečo, čo som si predstavovala a čo som aj chcela,“ dodáva výtvarníčka. Popri merino ďalej skúšala vlnu z kadejakých iných

ovčích plemien a experimentovala s ňou pri rôznych umeleckých textilných technikách. Zdokonaľovala si zručnosti, púšťala sa do nových a nových plánov. Objavovala literatúru i rôzne kurzy plstenia v zahraničí. Čím viac informácií o vlně a plstení Liptáčka získavala, tým viac ju táto práca pohlcovala. Svoje neobvyklé šperky teraz väčšinou tvorí technikou suchého plstenia

„Vlnu pri ňom tvarujem špeciálnymi ihlami s hrotmi. Bodaním sa vlákna vlny ovčej vlny pretahujú, splietajú a tvarujú dovtedy, kým nevznikne pevný tvar, guľôčka. Tie si ihlou vymodelujem a následne vodou a mydlom zahľadím, aby ostali krásne hladké. Keď vyschnú, začínam ich navliekať. Pri náhrdelníku spájam vlnené guľôčky s rôznymi drevenými, keramickými, či sklenenými korálkami. Náhrdelníky, aj keď vyzerajú mohutnejšie, sú veľmi ľahké,“ vysvetľuje Olga. V domčeku, kam sa s rodinou neskôr presťahovala, si na svoju záľubu vyhradila jednu izbu.

Obraz z pramienkov

Mokrým plstením, teda spracovaním vlákien vlny pomocou vody a mydla, robí najmä šálky, plédy a kabelky. Je to technika, trochu náročnejšia na priestor, prípravu a čas, preto si kvôli nej prenajala malú dielňu. Najnovšie ju nadchla technika ekoprint, kde využije prírodné pigmenty z listov stromov na farbenie vlny. Za jeden z takýchto obrazov si nedávno odniesla Cenu Národného osvetového centra z celoslovenskej súťaže neprofesionálnych výtvarníkov. „Moja obľúbená technika je Arttex, malovanie obrazov vlnou. Poukladám k sebe pramienky farebnej vlny tak, aby vytvárali určitý motív. Umelecká časť je na mne, no nudnú manuálnu prácu už urobí stroj. Ten zabodne vlnu do podkladovej látky,“ vysvetľuje.

• Vlna na cestách. Svoje výrobky berie na netradičné miesta.

Z ovčej vlny robí rôzne odevné doplnky, plédy a brošne. Všetko pre dámy, ktoré majú rady farby, milujú netradičné ozdoby a chcú sa odlišiť od iných. Naposledy posielala štyri žiarivé šály do Kanady. Olgin plstený náhrdelník ale nosí napríklad aj Katka Jesenská z relácie Na chalupe. Svoje vlnené šperky berie Liptáčka na výlety po svete, fotili sa už na ozaj netradičných miestach. „Manžel má zvláštnu záľubu, blízko cieľa navštívi všetky cesty musí byť magický kameň, neokukaná záhada, najlepšie ale vojenský bunker z druhej svetovej vojny. Ideme k nemu aj šesťdesiat kilometrov na bicykloch, počas ktorých mi rozpráva, kam aký kanón dostrelil. No potom sa spolu na môj návrh vyberieme na plac, kde sa akože náhodou práve koná nejaký kreatívny festival. Tam zasa musí nápor jemných umeleckých duší, ktoré volá lesné víly, vydržať on,“ uzatvára so smiechom šikovná Liptáčka.

Ján Džúr

„Ďakujem Pánu Bohu, že mi doprial takého vysokého veku.“

Želmíra Staroňová to dotiahla k vzácnemu životnému jubileu

Prijatie v obradnej miestnosti

Pri príležitosti vzácného životného jubilea prijal v sobotu 1. februára 2025 v obradnej miestnosti OcÚ starosta Závažnej Poruby Vladimír Mlynček Želmíru Staroňovú spolu s manželom Milošom a deťmi s rodinami.

Po privítaní prítomných zaznela pieseň Závažná Poruba moja rodná v podaní Spevackej skupiny. Báseň Modlitba za starkú predniesla Paulínka Migalová. Starosta v príhovore ocenil aktivity oslávenkyne a vyslovil slová poďakovania za všetko, čo robí pre rodnú obec. Jubilantke odovzdal Pamätnú plaketu Závažnej Poruby za osobný prínos v oblasti spoločenského života, ľudového umenia, kultúry a športu.

Oslávenkyňa sa potom podpísala do Pamätnej knihy a povedala: „Ďakujem Pánu Bohu, že mi doprial takého vysokého veku. Veľmi ma potešilo, že obec i organizácie mi prejavili uznanie a vďačnosť.“ Po slávnostnom akte nasledovali gratulácie. Na záver zaznela pieseň Iba jednu mamičku máš, na tom svete.

Radostné spoločenské posedenie bolo naplnené spevom, tancom a rozprávaním o radoostiach i starostiach života.

-dm-

K prítomným sa prihovril starosta V. Mlynček

Vážená oslávenkyňa s manželom, vážená rodina, priatelia, hostia, srdečne Vás vítam v obradnej miestnosti obce Závažná Poruba pri vzácnnej a slávnostnej udalosti.

Naša občianka Želmíra Staroňová sa dožíva významného životného jubilea 90 rokov. A tento významný životný medzník si chceme tu slávnostne pripomenúť.

Naša oslávenkyňa Želka Staroňová sa narodila v roku 1935 spolu so svojou sestrou dvojčičkou Boženou. Už ako 10 ročná si pamätá evakuáciu, keď rodina musela na čas opustiť svoj domov. V detstve a mladosti sa

venovala okrem práce športovým aktivitám - atletike, gymnastike, volejbalu. Tiež cvičeniu spartakiády ako cvičenka a neskôr ako okresná cvičiteľka. V roku 1955 sa s ďalšími Porubenkami zúčastnila 1.celoštátnej spartakiády v Prahe. Šport sa stal dôležitou súčasťou jej života, veď Vás zblížil s budúcim manželom Milošom.

Vydávali ste sa ako 21 ročná a svadbu ste mali spoločne so svojou dvojčičkou Boženou tu v Závažnej Porube, predtým aj v Lipetovskom Jáne. Svadobná hostina sa konala v priestoroch kultúrneho domu. Vaše manželstvo naplnené láskou, pokorou, srdečnosťou ste oslávili v roku 2006 zlatou svadbou, v roku 2016 diamantovou a všetci tu prítomní si spoločne želáme, aby ste spoločne oslávili aj platinovú svadbu pri príležitosti 70 rokov vášho manželstva. V manželstve ste vychovávali dve deti dcéru Evku a syna Milana. Tešíte sa zo 4 vnúčat a 6 pravnúčat, ktorí sú v tejto chvíli tu všetci pri Vás.

Okrem športu sa od mladosti venujete spevu a tancu. Ešte ani nie dvadsaťročná v roku 1954 ste účinkovali v Chvastekovej Poludnici. Bola to viac ako 50 členná komunita. A na historickej fotografii ste aj po mnohých desaťročiach identifikovala všetkých, ktorí sú na nej.

Želka, hrávali ste v ochotníckom divadle pod vedením Petra Rúfusa a Miloša Ilanovského- Pivničiara a Miloša Ondrejku. Pamätné je účinkovanie v roku 1970 v Pásme zvykov, piesní a tancov obce Závažná Poruba v režii Petra Rúfusa.

Spolu s Martou Valentovou, Milotkou a Jánom Vadovickými ste predstavovali v 80-rokoch základ novej folklórnej skupiny Poludnica. Zúčastnili ste sa tiež nahrávky v Spišskej Novej Vsi piesne Od srdca k srdcu. Aj v súčasnosti ste jednou s najaktívnejších členiek a podieľate sa na choreografiách súboru. Z posledných vystúpení môžem spomenúť, že ste vystupovala ako svadobná mať alebo ako gazdínka čo ide kupovať s mužom Matejom kozu. Tiež účinkujete v dožinkových slávnostiach, ktoré sú pravidelnosťou v našom kostole, v Skanzene v Pribyline, či v Partizánskej Lupči.

V roku 1961 ste bola medzi prvými speváčkami miestneho zboru pre občianske záležitosti. Väčšina žien bola vtedy spod Hrádku a predsedom MNV bol Michal Kováč.

V tomto roku oslavuje Seniorka už 10 rokov a vy tu účinkuje od samého začiatku, spomeniem v pásme Život je hra alebo Malovaný džbánok a ste tu mladším kolegyniam vzorom.

V minulom roku si naša miestna organizácia Jednoty dôchodcov na Slovensku pripomenula 30. výročie a aj v tejto organizácii ste od jej vzniku ako aktívna členka ale pracovali ste aj vo výbore. V rámci svojich aktivít pre túto organizáciu dostala rôzne ocenenia na úrovni okresu, kraja a Slovenska.

Od malička ste boli vychovávaná v kresťanskom duchu a pravidelne navštevujete služby Božie v našom evanjelickom kostole. V roku 1987 ste boli pri založení cirkevného speváckeho zboru Fidelitas a spolu s manželom aj dlhoroční členovia tohto súboru.

Jej celoživotnou vášňou je práca na poli pri pestovaní zeleniny, ale aj ukážkové okolie domu s množstvom kvetov. Od spolku záhradkárov dostala tiež viaceré ocenenia. Nemôžem nespomenúť aj Vaše malé rodinné hospodárstvo, kde spolu chováte sliepky, zajačce, morky či ovečky. Nezabudnem ako ste sušievali sená aj na lúkach pri ihrisku. Dnes je tam už detské ihrisko.

Celý svoj život sa venujete ľudoumeleckému spracovaniu kože. Ste zakladateľka fondu Ľudoumeleckej tvorby obce Závažná Poruba. Vytvárate tiež umelecké predmety z prútiu či ratanu a svoje výrobky vystavujete na viacerých výstavách, ale napríklad aj pri veteránskej rallye, keď zavíta do našej obce. Výsledkami svojej práce obdarovávala svojich najbližších.

Buchty tety Želky - sú vzácné ako Vaše ruky a robia dobré meno nielen v obci, ale poznajú ich aj spomínaní účastníci rallye, ktorí prichádzajú do našej obce z celého Slovenska a Čiech.

Od roku 1989 ste spolu s Martou Valentovou pôsobili ako správca Domu smútku v našej obci. Pri Vašej práci vyzdvihujeme vždy čistotu, poriadok a láskavé slovo.

Menovať z vašej bohatej činnosti v našej obci by sa dalo strašne veľa, Vaše aktivity v oblasti kultúry, remesiel a športu sú obdivuhodné a mnohé veci som ani nespomenul.

Je pre mňa česť poznať takého človeka ako ste vy teta Želka, nedávno sme sa stretli na obecnom úrade, tolko pozitívnej energie, veľkej charizmy, optimizmu čo z Vás vyžaruje mi dodalo elán a pozitívny prístup k životu v našej obci a ten rozdávat plným priehŕstím nielen svojim najbližším, ale veľkému množstvu ľudí v jednotlivých organizáciách, kde ste stále aktívna členka.

Ako zástupca obce Závažná Poruba chcem pre Vás vysloviť veľké ďakujem a vyjadriť uznanie za všetku vašu prácu, ktorú ste urobili pre našu obec a šírite aj naďalej jej veľmi dobré meno za jeho chotár a ešte aj ďalej. Bolo by nádherné mať takýchto občanov čo najviac.

Zo srdca Vám chcem popriať k tomuto významnému životnému jubileu veľa zdravia, šťastia, pohody a spokojnosti v kruhu rodiny, priateľov a známych a nech spomínaný optimizmus a pozitívnu energiu naďalej rozdávat, pretože tie potrebujeme v dnešnej

dobe asi všetci. Nech Vaša čistá myseľ a dobro, ktoré z Vás vychádza, je príkladom pre nás všetkých, ako sa dá žiť život v symbióze s nástrahami, ktoré nás počas života sprevádzajú.

Pri tomto významnom jubileu akou 90-tka ozaj je, Vám odovzdávam pamätnú plaketu obce Závažná Poruba za prínos v oblasti spoločenského života, ľudového umenia a športu.

Ešte raz všetko najlepšie a veľké poďakovanie patrí našej oslávenkyni Želmíre Staroňovej.

Vladimír Mlynček, strosta

Vážená pani Staroňová,
Liptovské kultúrne stredisko v Liptovskom Mikuláši Vám pri príležitosti Vášho krásneho životného jubilea vyslovuje a vyjadruje úprimné poďakovanie za dlhoročnú aktívnu činnosť v oblasti tradičnej kultúry, ako dlhoročnej členke folklórnej skupiny Poludnica, aktívnej členke zoskupenia Seniorka, ako aj za mnohé pozoruhodné dosiahnuté úspechy v remeselnej umeleckej oblasti, ktoré ste šírili nielen v rámci regiónu Liptov, ale aj celého Slovenska i v zahraničí. Vaša obdivuhodná aktívna celoživotná púť, Váš entuziazmus, príkladný životný postoj si zaslúži veľký obdiv nás všetkých, Vašej rodiny, priateľov a je hodný obdivu i nasledovania.

Želáme Vám do ďalších rokov pevné zdravie, vzájomné porozumenie, aby ste aj naďalej šírili svoju pozitívnu, životnú energiu a elán medzi ďalšie generácie obce Závažná Poruba.

S úctou

Mgr. art. Miroslava Palanová
riaditeľka a pracovníci Liptovského
kultúrneho strediska

90 rokov, nuž čože, vlastne životu poďakovať treba

V týchto dňoch oslavuje svoje krásne životné jubileum naša členka Klubu dôchodcov Želka Staroňová.

V pondelok 27.1.2025 sme jej s láskou blahoželali, veď dožiť sa takeého veku je vzácnosť a dožiť sa v takej telesnej kondícii a s takou životnou energiou, je dar.

Želka, prajeme ti ešte veľa zdravia a tvorivých úspechov.

S úctou a vďakou, kamarátky z klubu.

Foto a text: MI

Pani Želke k narodeninám blahoželajú aj Seniorky

Všetci ju poznáme: múdru, milú ženu, aktívnu v mnohých oblastiach, Želku Staroňovú, ktorá v týchto dňoch oslavuje okrúhle životné jubileum.

Preto sa vo štvrtok 30.1. stretli ženy z tanečnej skupiny Seniorka, ktorej je aktívnou členkou, aby jej zablahoželali. Stretnutie to bolo plné úcty, ale aj smiechu a zábavy. Želka spomínala a bolo toho veľa: od stavby Trate mládeže, cez účasť na spartakiáde v Prahe, až po prevážanie mŕtvol v porubskom dome smútku.

Ďakujeme, Želka, za všetko. Si pre nás všetky vzorom a inšpiráciou. Takže už len záver našej pesničky:

Uži si života až do stovky to Ti my prajeme SENIORKY

Text Elena Chovanová

Teta Želka, živijó

Radosť v srdci, úsmev v líci, to jej prajú folklórničky

Speváčka a tanečnica FsK Poludnice pani Želka Staroňová, naplnená aktivitou a mimoriadnou vitalitou, to dotiahla koncom januára 2025 ku vzácnemu životnému jubileu. S veľkou gratuláciou a poďakovaním za dlhoročné pôsobenie v tomto zoskupení prišli všetci členovia Poludnice. Zaspievali, jubilantku vytancovali a tešili sa stretnutiu pri tejto radosťnej udalosti.

„Nechaj nám Želku, my spolu nič máme. To nikto viac už nemá okrem nás.“

-Dušan Migala- foto: Miška a Richard Macko

PIESEŇ PRE ŽELKU

*Nieto šikovnejšej ženy
v tej Závažnej Porube.
ako Želka Staroňová,
keď sa ona rozbehne.*

*Umyje sa, učeše sa,
ešte slnko nevyjde
a zájde si do záhradky,
všetky kvietky poleje.*

*Vychytí sa do roboty,
z pola sa hneď ponáhľa,
aby už na pol dvanásť
obed prichystať stihla.*

*Dobre deti vychovala
vnúčatá privítala,
pravnúčatá s veľkou láskou
do rodiny prijala.*

*Športu sa vždy venuvala
a folklór milovala.
Múdrie rady mladým ľuďom
s radosťou rozdávala.*

*Ďakujeme, milá Želka,
nech Ťa nôžky nebolia.
Šťastia, zdravia Ti želajú
z Poludnice priatelia.*

Dlhý, Široký a Bystrozraký, alebo keď má bača šťastie na zázraky

Príbeh o odvahe, šťastí a láske v stvárnení hercov ochotníckeho divadla 3GD

„Päťsto rokov sme nemali písmo a písomníctvo, prežili sme vďaka ústnemu podaniu, prežili sme vďaka piesňam a rozprávkam. Takže keď rozprávky splnili túto službu celému národu, tak samozrejme ju urobili aj dospelým, ba aj deťom,“ tvrdí Lubomír Feldek, autor divadelnej rozprávky *Dlhý, Široký a Bystrozraký alebo keď má bača šťastie na zázraky*.

Napísal ju na motívy rozprávky Pavla Dobšinského *Dlhý, Široký a Bystrozraký*. Je to príbeh o zázraku, ktorý sa môže stať aj celkom obyčajnému, jednoduchému človeku, ktorý je ale odvážny. V tejto rozprávke je ním bača Jano. Vo sne sa ocitne v rozprávke. S pomocou Dlhého, Širokého a Bystrozrakého tri noci ustráži túlavú princeznú a stane sa jeho ženou. Prebudením sen zmizne. V premiére a prvej repríze tejto rozprávky sme sa už tradične na Štefana ocitli aj my – deti, mládež, ich rodičia aj starí rodičia v sále Kultúrneho domu v Závažnej Porube. Očakávania sa naplnili. V réžii Lucky Bačíkovej sme boli svedkami príbehu o odvahe, šťastí a láske v stvárnení hercov ochotníckeho divadla 3GD. Podmanivá hudba, svetelné a zvukové efekty umocnili nezabudnuteľný vianočný zážitok.

Prečo práve táto rozprávka, prečo opäť Lubomír Feldek, Lucka?

Keďže sme veľký súbor, tak vždy sa hľadá rozprávka, ktorá by sadla priamo na nás čo sa týka obsadenia. Väčšinou, keď čítam scenáre, tak si už počas čítania viem predstaviť priamo našich hercov pri konaní jednotlivých postáv. Tento rok sme opäť siahli po tvorbe Lubomíra Feldeka, ktorý má tak ako každý autor špecifický štýl písania, ale páči sa mi, že v jeho tvorbe si nájde svoje dieťa, ale aj dospelý divák. Text sme samozrejme upravovali na naše pomery. V diele chýbal priestor pre obsadenie Elenky, Duška a dievčat, preto sme prvú časť, kedy Jano odchádza z domu dopísali my.

Všetci vieme, že základom divadla 3GD je Bačíkovie rodina. Mama Lucka

režisérka, otec Martin herec, deti Dorotka a Martin herci. Ako sa režíruje svoja rodina, je to v niečom iné, ak áno, v čom?

Tým, že sme všetci dobrá partia, tak to nejak pri režírovaní nediferencujem, lebo ani nie je treba. Naši herci sú ozaj disciplinovaní, takže na skúškach to funguje veľmi dobre. Ale je asi pravda, že na svojich rodinných príslušníkov som prísnejšia, a že to potom rozoberáme ešte aj doma, v tom je to asi iné. Ale tým, že sme do toho vtiahnutá celá rodina, tak je to asi prirodzené.

Dozvedela som sa, že herci sa musia zaoberať bez svojej barličky, bez šepkárky.

Áno. Odkedy Katka Piatková začala hrať, tak šepkárku nemáme. Ja som veľmi rada, že sa Katka dala na herectvo, lebo je úžasná herečka, a bola by škoda, aby sa jej potenciál skrýval v zákulisí. Jediný moment, kedy nám chýba šepkárka je pri nácvikoch, kedy sa stáva, že im vypadne text a vtedy je pauza kým sa nabehne. Vtedy to riešime tak, že text sleduje ten kto práve nie je na scéne. Následne keď už skúsime celé dielo, tak sa herci musia spoľahnúť sami na seba a vynájsť sa. Ale musím povedať, že tým, že takto fungujeme už dlhšie, tak s tým nemajú na javisku problém, vedia sa navzájom zachrániť.

O rodinnej divadelnej spolupráci som sa už pýtala mamy. Čo si o nej myslí Martin junior? A postavu baču Jana si si viditeľne užíval.

Tak hneď zo začiatku musím povedať, že táto postava mi veľmi sadla. Keďže postavy komediálneho typu sú pre mňa zatiaľ tým najľákavejším bol som veľmi rád, že si opäť po nejakom čase, môžem nejakú komediálnu postavu zahrať. Ale niečo k postave - bača Jano, na mňa zapôsobil ako veľmi dobrý človek. A spolupráca s rodinou? Nemám sa na čo sťažovať. S mojou rodinou sa mi spolupracuje veľmi dobre.

Otec a deti na javisku v réžii manželky a mamy, ako to vnímaš a prežívaš ty, Martin - hlava rodiny? A zvláštny slovník Širokého ti vyhovuje?

Postava Širokého sa mi hrá dobre. Nebolo tam veľa „textu“ takže ani učenia moc i keď niekedy by som aj chcel niečo povedať, ale nedá sa. S Martinom na pódiu a Luckou v réžii je to vždy zábavné. Už sme na seba zvyknutí, ale vždy vie každý prekvapiť.

V rozprávke sa možno splnil sen dvom dievčatám z divadla 3GD Laure a Sofii. Veď každé dievča chce byť princeznou. Princeznú Marienku hrali v alternácii.

Hrať princeznú na javisku bola pre mňa výnimočná skúsenosť, no musím priznať, že na začiatku to bolo poriadne stresujúce. Už počas skúšok som cítila tlak princezná je predsa postava, ktorú každý pozná a očakáva, že bude dokonalá. A keď prišiel deň premiéry, tréma mi stúpala viac a viac, ale nakoniec som si to nesmierna užila.

Napísala o svojej skúsenosti v úlohe princeznej Laura Obrcianová A po city Sofie Jambrichovej?

Postavu princeznej som hrala rada a veľmi som si to užila. Zo začiatku som mala trochu trému, ale tá rýchlo zmizla. Hrať bez šepkárky bolo výzvou, ale nakoniec to išlo dobre. Najlepšie sa mi hrá, keď je medzi nami divadelníkmi skvelá atmosféra a obecenstvo nám dáva pozitívnu spätnú väzbu.

Silnú pozitívnu spätnú väzbu im dalo zaplnené hľadisko na Štefana v Závažnej Porube, ale aj v iných obciach Liptova. Obecenstvo sa stalo svedkom malého zázraku, zázraku lásky. Ďakujeme zaň všetkým účinkujúcim divadla troch generácií – od najstarších až po malú Dorotku. Tým, ktorých sme videli na javisku, ale aj tým, ktorých nevidieť. Veľké poďakovanie Vladkovi Broskovi za jedinečnú hru svetla, zvuku a hudby, aj šikovným výrobcom rekvizít. Spolu nám predvedli malý zázrak, zázrak rozprávkový. Ale zázraky sa dejú aj v skutočnom živote, tak ako v rozprávke, len treba mať na ne trochu šťastia.

Katarína Devečková,
foto: Simona Petrášová

KROKY REPRÍZ

Svätý Kríž

Predstavenie oslovilo, potešilo i rozosmialo.

Tradičné Trojkráľové divadelné predstavenie sa v tomto roku uskutočnilo vo Svätom Kríži. Sála sa zaplnila do posledného miesta. Súbor 3GD privítal a uviedol starosta Ján Kubáň. Prítomných inscenáciou nielen potešila, ale i rozosmiala. Predstavenie sledovala aj početná skupina Porubänov a medzi nimi aj pán farár Vladimír Pavlík. Najbližšie sa predstavia 19. januára 2025 o 18. hod vo Vavrišove.

-dm-

Potešenie i radosť

Na Tri Krále divadlo zo Závažnej Poruby vo Svätom Kríži. Je to teda tradícia. Každý rok niečo nové a prekvapujúce. Aj v tomto roku nám známa slovenská rozprávka ponúkla potešenie, rozosmiala a prítomní odchádzali naplnení radosťou. Ďakujeme 3GD. Ján Kubáň, starosta

Vavrišovo

Inscenácia v podaní 3GD zapôsobila inšpirujúco

Divadlo 3GD uviedlo v nedeľu 19. januára 2025 reprízu rozprávky Dlhý, Široký, Bystrozraký, alebo keď má bača šťastie na zázraky vo Vavrišove. Predstavenie pred zaplnenou sálou vynoveného KD uviedla starostka Ľubica Chlebová. Veselohra na javisku odsýpala ako po masle. Po predstavení početná skupinka mladých prišla ku režisérke, technike i hercom a v rozhovore hľadali spôsob i cestu, ako sa venovať divadlu a účinkovať tak, ako to preukazuje 3GD.

„Vaše predstavenie bolo motivačné i inšpirujúce predovšetkým pre našu omladinu,“ poznamenala starostka. Najbližšie hrajú: Východná, Liptovský Ján, Podtureň.

-dm-

Veľká vďaka 3GD

V našej obci sme v priestoroch kultúrneho domu už po štvrtýkrát privítali členov ochotníckeho divadla 3GD zo Závažnej Poruby.

Tento rok sa nám predstavili s divadelnou rozprávkou Dlhý, široký a bystrozraký. Svojim presvedčivým výkonom očarili nielen najmladších divákov, ale aj nás, starších. Opäť sme sa vrátili do detských čias prežívania krásnych slovenských ľudových rozprávok. Počas humorových scénok sme zabudli na každodenné starosti a odchádzali s úsmevom na tvári.

Ďakujeme za krásnu atmosféru všetkým zúčastneným. Veľká vďaka a obdiv pre všetkých, ktorí svoj voľný čas venujú kultúre a tým sa podieľajú na jej rozvoji.

Ľubica Chlebová, Vavrišovo, starostka

Východná

Vďačné publikum ocenilo každú scénu

Pred zaplnenou sálou uviedlo 3GD v sobotu 15. februára 2025 inscenáciu Dlhý, Široký a Bystrozraký vo Východnej. Deti si prišli na svoje a dospeli sa vrátili do detstva.

„Či dorozprávať rozprávku?“ opýtal sa bača Jano. „Áno, áno, pokračujte, veľmi sa tešíme,“ zaznelo z hľadiska. A tak hrali ďalej a bača Jano mal šťastie na zázraky. V nedeľu 16. februára 2025 o 17. hod. hrajú v Liptovskom Jáne.

-dm- foto: Katka Mlynčeková a V. Broska

Verše Tichučko sa stmieva, nežne tichne les. Večnosť už tu bola? Áno, práve dnes. Večnosť rozprávok, nech je večná. A vám divadelníci, nech vydrží chuť a nadšenie do dní budúcich.

S pozdravom L. Poliakova, Východná

Liptovský Ján

Šiesta repríza 16. februára 2025

Divadelné predstavenie 3GD v Liptovskom Jáne sledovali nielen domáci, ale aj turisti.

„Páčila sa mi aj pesnička. Zodvihla ma zo stoličky,“ povedal odchádzajúci a doplnil: „Bola to „oddychovka“ amatérmi zahratá profesionálne.“ A po divadle zvonec a rozprávka bol koniec.

-dm-

Rozprávky majú stále svoje čaro

Jeden nedeľný februárový podvečer bol v kultúrnom dome rozprávkový. Postaralo sa o to ochotnícke Divadlo 3GD zo Závažnej Poruby, ktoré odohralo rozprávkovú hru Dlhý, široký a bystrozraký alebo keď má bača šťastie na zázraky. Táto rozprávková inscenácia, inšpirovaná verziou Ľubomíra Feldeka, bola nielen plná humoru a fantázie, ale aj dôkazom toho, že ochotnícke divadlo má na Liptove silné korene a veľké srdce. Výnimočnosť predstavenia spočívala okrem iného aj v hereckom obsadení – na javisku sa stretli tri generácie, čo dodalo príbehu osobitý rozmer a autenticitu. Herci boli veľmi milí a ich nadšenie bolo cítiť v každom geste. Obzvlášť chceme vyzdvihnúť prácu režisérky Lucie Bačíkovej, ktorej citlivé vedenie a kreativita vdýchli hre osobitú dynamiku a hravosť.

Predstavenie oslovilo detských aj dospelých divákov – tých menších pobavila popletenosť hrdinov, zatiaľ čo tí starší si mohli vychutnať vtipné dialógy a dôvtipnú hru so slovom. Atmosféra bola výborná a komorná, a na konci nechýbal ani zaslúžený potlesk. Ďakujeme Divadlu

3GD za tento krásny divadelný zážitok. Rozprávky na javisku majú stále svoje čaro. Tešíme sa na ďalšie predstavenie a prajeme veľa úspechov.

Ing. Silvia Kováčová
Kultúrne Centrum - Liptovský Ján

Podtureň

Rozprávka potešila ako malých, tak aj veľkých.

Predstavenie divadla 3GD v Podtureni v nedeľu 2. marca 2025 uviedla starostka Bc. Ivona Veľová. Potom sa hralo s plným nasadením. Vnímavé a vďačné publikum ocenilo každú scénu potleskom. Rozprávka potešila ako malých, tak aj veľkých. Po poďakovaní za vydarené predstavenie režisérka Lucia Bačíková predstavila osoby a a obsadenie. Najbližšie hrajú 23. marca 2025 v Hriňovej a 28. marca 2025 v Liskovej.

-dm-

Naše poďakovanie

Divadlo 3GD zo Závažnej Poruby v réžii Lucie Bačíkovej uviedlo v našej obci 09. marca 2025 divadelné predstavenie na motívy diela Ľubomíra Feldeka: „Dlhý, široký a bystrozraký alebo keď má bača šťastie na zázraky“. Nášmu domácemu publiku sa predstavenie veľmi páčilo a deti zas veľmi potešilo, čomu nasvedčoval veľký potlesk, ale aj záujem publika, ktorý zas potešil účinkujúcich. Celému divadelnému súboru patria slová obdivu a poďakovania. Tešíme sa na ďalšie predstavenie, ktoré si pre nás pripravia.

Bc. Ivona Veľová
starostka obce Podtureň

OSOBY A OBSADENIE

MAMA - ELENA CHOVANOVÁ
MARA - MARKÉTA JAMBRICHOVÁ
ZUZA - KATARÍNA MLYNČEKOVÁ
OTEC - DUŠAN MIGALA
JANO - MARTIN BAČÍK ml.
DLHÝ - TOMÁŠ VRETENÁR
ŠIROKÝ - MARTIN BAČÍK st.
BYSTROZRÁKÝ - MICHAL GÁBOR
KRÁLOVNÁ - TATIANA STROMKOVÁ
PRINCEZNÁ - SOFIA JAMBRICHOVÁ
LAURA OBRCIANOVÁ
DVORNÁ DÁMA 1. - IVETA BEŤKOVÁ
DVORNÁ DÁMA 2. - KATARÍNA
PIATKOVÁ
JABLČKO/HUS - DOROTA BAČÍKOVÁ

AUTOR - ĽUBOMÍR FELDEK
RÉŽIA - LUCIA BAČÍKOVÁ
SVETLÁ - VLADIMÍR BROSKA

Predišli nás do večnosti

*Neplačte, že som odišla.
ten klud mi praňte,
len v srdci večnú
spomienku
si na mňa zachovajte.*

V hlbokom zármutku oznamujeme, že nás dňa 7. januára 2025 v nedožitom 91. roku života opustila

**Mária Joóbová,
rod. Agnetová**

Posledná rozlúčka s našou drahou zosnulou bola v piatok 10. januára 2025 o 14.00 hodine v Dome smútku v Závažnej Porube.

Syn Peter s manželkou Zuzkou, dcéra Iveta, vnúčatá, pravnúčatá a ostatná smútiaca rodina ďakujú za všetky prejavy sústrasti i účasť na poslednej rozlúčke.

+ + +

*Neboj sa, lebo ja som
s tebou, neobzeraj sa
v strachu, lebo ja som
tvoj Boh. Posilním ťa
aj ti pomôžem a podopriem
ťa pravícou
mojej spravodlivosti.
Izaiáš 41,10*

V hlbokom zármutku oznamujeme, že nás dňa 13. januára 2025 vo veku 84 rokov opustila

**Želmíra Kováčová
rod. Ciglerová**

Posledná rozlúčka s našou drahou zosnulou bola v piatok 17. januára 2025 o 14. 00 hodine v Dome smútku v Závažnej Porube.

Dcéra Ludka s rodinou, syn Janko a vnuk Milan s rodinou vyjadrujú slová poďakovania za kondolencie, kvetinové dary i účasť na poslednej rozlúčke.

+ + +

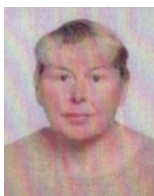

*Zhasla ti hviezda?
Nie, ona žiari.
Odišiel ti život snád?
Nie, ostane v pamäti.*

V hlbokom zármutku oznamujeme, že nás dňa 14. januára 2025 vo veku 50 rokov opustil náš brat, švagor, synovec a kamarát

Miroslav Niňaj

Posledná rozlúčka sa uskutočnila v úzkom rodinnom kruhu.

*Odhádzam za svetlom,
kdesi v dialke splyniem
s ním.
Tým, ktorých milujem,
na cestu posvietim.*

V hlbokom zármutku oznamujeme, že nás dňa 25. januára 2025 v nedožitom 81. roku života opustila

Zuzana Niňajová

Posledná rozlúčka sa uskutočnila v úzkom rodinnom kruhu.

+ + +

V hlbokom zármutku oznamujeme všetkým príbuzným, priateľom a známym, že

Bohuslav Valent

v tichosti odišiel nad ránom v piatok 24. januára 2025 vo veku 75 rokov.

Rozlúčime sa s ním a oslávime jeho aktívny a naplnený život v nedeľu 16. februára 2025 o 13. 00 hodine pri mieste posledného odpočinku na cintoríne v Závažnej Porube. S láskou spomína rodina. Prosíme, nenoste živé ani umelé kvety. Spomienku si uctíme zapálením sviečky.

+ + +

*Tiško žila, tíško odišla.
skromná vo svojom živote,
veľká vo svojej láske a
dobrote.*

V hlbokom zármutku oznamujeme, že nás dňa 12. februára 2025 vo veku 76 rokov opustila

Anna Niňajová, rod. Vojtková

Posledná rozlúčka s našou drahou zosnulou sa uskutočnila 15. februára 2025 o 13.00 hodine v Dome smútku v Závažnej Porube. Smútiaca rodina ďakuje všetkým, čo prišli zosnulú vyprevadiť na poslednú cestu. Zvlášť ďakuje Folklórnej skupine Poludnica i Ženskej speváckej skupine. Bola to dôstojná rozlúčka s našou mamou, manželkou a príbuznou.

+ + +

*Keď vám smútok
za mnou zavrie srdce,
pomyslite na to pekné,
čo sme prežili,
a ja vám položím
úsmev na pery.*

V hlbokom zármutku oznamujeme, že dňa 15. marca 2025 vo veku 75 rokov nás navždy opustil

Jaroslav Niňaj

Posledná rozlúčka so zosnulým bola v úzkom rodinnom kruhu.

Doznela pieseň života tvojho

**Anna Niňajová,
Skanzen Pribylina
8. septembra 2024**

Nezabudnuteľná pamiatka zostane na jej verejnú i folklórnu činnosť v našej obci. Veď zosnulá nežila len prácou svojich rúk a starostlivosťou o svoju rodinu. Rozdávala sa po celý život všade tam, kde bola potrebná. No vari najviac zo svojej neobyčajnej energie venovala folklóru a účinkovaniu vo Folklórnej skupine Poludnica. A hoci rodom Horehronka, zžila sa s porubským folklórom a dávala mu svojrázny tvar.

Veď naša Hanka, ako sme ju dôverne oslovovali, bola dlhé roky trvalou súčasťou folklórneho kolektívu. Bola výborná speváčka, tanečnica a presvedčivá predstaviteľka domáceho ľudového umenia. Nositeľka tradícií. Dobrá priateľka, človek obdarený zodpovednosťou a nadšením pre dobro a dobrý výsledok spoločného úsilia. Z jej prejavu v porubskom kroji sálalo teplo, neha a láska. Posledný raz účinkovala s Poludnicou 8. septembra 2024 v skanzene Pribylina. Dokumentuje to fotografia.

Celkom jednoducho jej ďakujeme za dlhoročné účinkovanie v porubskej Poludnici. Veď svojím umením širokým priehľadom rozdávala radosť, potešenie seba a iným. Spomienka nás bude sprevádzať v našej myšli, v našej pamäti. Spi tíško, duch tvoj neumiera. Len telo padlo k pokoju.

Dušan Migaľa

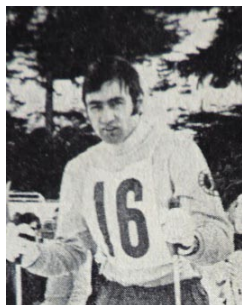
Navždy odišiel človek vysokej kultúry srdca

*Lyžiar, futbalista, tréner,
funkcionár*

Bohuslav Valent
1949 - 2025

Lyža života sa navždy zlomila, lekársky servis ju už nedokázal opraviť. Vo svojom živote Bohuško vyhral veľa pretekov, avšak preteky so zákerou chorobou už nestihol. Vymeraný čas života sa uzavrel, pretekár je v cieľi, štartovné číslo odovzdané a aj futbalový zápas sa už skončil. Opustil nás pretekár, futbalista, športovec, no hlavne odišiel výborný, pokorný a skromný človek, po ktorého boku kráčať bolo veľkým šťastím a poznaním pre viaceré generácie. Jeho kniha života sa zatvorila. Jej strany sú popísané mnohými športovými úspechmi. Na oko nenápadný, no zároveň neprehliadnutelný. Poctivý, čestný a pracovitý športovec, ktorý reprezentoval celú športovú rodinu nielen našej obce, ale aj Slovenska a Československa. Jeho život je nezmazateľne zapísaný v našich srdciach. Bol a zostane príkladom pre nás všetkých. Veď do posledných dní svojho života sa len jemu vlastným zanietením aktívne angažoval v činnosti nášho bežeckého klubu.

Osirelo tvoje miesto na futbalovej tribúne, osirelo tvoje miesto v bežeckom areáli, no najviac osirelo tvoje miesto pri manželke, deťoch a v rodine.

Bohuško! Bol si a budeš nenahradiateľný, bol si totiž jedinečný. Nový Bohuš Valent už nebude.

**Bohuško, ďakujeme.
Čeť Tvojej pamiatke.**

Tvoji športoví priatelia

Š P O R T

Lyžiar LK Opalisko začali sezónu 2024/2025 úspešne

**Kategória žiaci:
Slovenský pohár: Reiteralm
(Rakúsko) 17.12.
- 19.12.2024:**

Jakub Pajerchin:
super G - 2x 1.
miesto
obrovský slalom
- 1. miesto
slalom - 1. miesto
Zuzana Poljaková: super G - 1x 2. miesto
a 1x 3. miesto
obrovský slalom - 7. miesto

**Medzinárodné preteky: Interkritérium
Vrátna 14.1. - 15.1.2025**

Jakub Pajerchin:
obrovský slalom - 2. miesto
slalom - 4. miesto
Slovenský pohár: Vrátna 17.1. - 8.1.2025
Jakub Pajerchin:
obrovský slalom - 4. miesto
Zuzana Poljaková: slalom - 6. miesto
Rebeka Paľáková: slalom - 11. miesto

**Slovenský pohár: Vyšná Boca
1.2. - 2.2.2025 (Majstrovstvá SR)**

Jakub Pajerchin: slalom - 2x 1. miesto
- Majster SR
Zuzana Poljaková: slalom - 1x 6. miesto a
1x 9. miesto
Rebeka Paľáková: slalom - 1x 1. miesto a
1x 4. miesto

**Medzinárodné preteky: Škofja Loka
Kranjská Gora (Slovinsko)
15.2. - 16.2.2025 (24 štátov)**

Jakub Pajerchin: slalom - 6. miesto
Rebeka Paľáková: slalom - 10. miesto

Školská olympiáda - Štrbské Pleso

Jakub Pajerchin - 1. miesto
Kategória predžiaci:

**Slovenský pohár: Zuberec
25.1. - 26.1.2025**

Emma Borošková:
obrovský slalom - 7. miesto
slalom - 6. miesto
Pavlna Húsková: slalom - 7. miesto
Nina Bubálová:
obrovský slalom - 11. miesto
slalom - 3. miesto
Michal Zrnek: slalom - 5. miesto
Katarína Školková: slalom - 6. miesto

**Slovenský pohár: Bachledova dolina
15.2.2025 (Majstrovstvá SR)**

Emma Borošková: slalom - 2. miesto
obrovský slalom - 7. miesto

**Sára Antolová sa zúčastnila EYOF
v Bakzriani Gruzínsko**

text i foto: Katarína Rázusová

Už je to 70 rokov, čo stojí naš futbalový štadión

• Výstavba krytej tribúny

Futbalový klub ŠK Závažná Poruba bol založený v roku 1931. Prvé ihrisko bolo na „Smrečskom močiarí“ (pri ceste na Hotel Jaslovské Bohunice).

Terén pripomínal skôr močiar ako ihrisko. Preto v roku 1935 miestny Urbár poskytol pozemok na ihrisko „Pod Žiarcom“. Terén bolo potrebné upraviť, keďže vtedajšej dobe jedinou mechanizáciou bol čakan, lopata a fúrik, stálo veľa námahy na úpravu terénu.

V roku 1952 sa začalo budovať ihrisko na dolnom konci obce. Zemina na vyrovnanie plochy budúceho ihriska sa pomocou úzkokoľajnej trate odkopávala ručne a vozila na banských banvagen.

Na jar 1955 sa na novom ihrisku začalo hrať. Naše mužstvo vtedy hralo v I. B triede a prvý majstrovský zápas sa odohral začiatkom apríla 1955 s mužstvom Dukla Martin. Naši futbalisti zvíťazili 4:3, v tom čase už bola postavená drevená šatňa a vybudované vnútorné oplotenie.

V roku 1957 sa začala stavať krytá tribúna pre 500 divákov a sociálnych zariadení, taktiež bytom pre domovníka-hospodára. Prvým hospodárom bol Ján Míša, druhým Ján Žiar a ďalším Miroslav Medľa.

V roku 1997 bola vybudovaná tréningová plocha prvá terasa, druhá terasa, tenisový kurt a plážové ihrisko.

• Ihrisko a šatňa na Žiarci

V roku 2007 bola vybudovaná tréningová plocha s umelou trávou 40x20 m.

V roku 2008 sa uskutočnila rozsiahla rekonštrukcia sociálnych zariadení a premiestnenie hlavného vchodu na štadión s nákladom 2 000 000,- Sk.

V roku 2019 sme vybudovali automatické zavlažovanie hracej plochy. V roku 2021 je novovybudované vonkajšie fitness, určené hlavne pre rodičov a deti.

Za 70 rokov čo sme sa presťahovali na dolný koniec obce vybudovalo sa pre športové využitie našich občanov naozaj dosť, bolo by ale potešujúce, keby tieto zariadenia boli viac využívané hlavne mládežou z našej obce.

Do budúcnosti si široká športová verejnosť želá, aby sa vždy našlo dostatok obetavých funkcionárov, ktorí sa budú starať o zveľadovanie a údržbu športových objektov na našom útulnom štadióne.

Jaroslav Jurečka st.

Majstrovstvá Slovenska v behu na lyžiach

Dňa 2. 2. 2025 sa na Štrbskom plese uskutočnili Majstrovstvá Slovenska v behu na lyžiach, na ktorých sa zúčastnilo 14 pretekárov z nášho klubu. Súťažilo sa v rôznych vekových kategóriách, pričom naši pretekári opäť predviedli skvelé výkony a bojovali o najvyššie priečky.

Výsledky:

Najmladšie žiačky:

- U10 – Nikola Hnilicová – 7. miesto
- U10 – Nina Bukasová – 12. miesto

Mladší žiaci:

- U12 – Ondrej Harbach – 12. miesto

Mladšie žiačky:

- U12 – Adela Surovčková – 15. miesto
- U12 – Zara Gališinová – 17. miesto

Starší žiaci:

- U14 – Lukáš Hnilica – 1. miesto
- U14 – Adam Harbach – 7. miesto
- U14 – Benjamín Harbach – 8. miesto
- U14 – Samuel Mlynček – 9. miesto
- U14 – Teodor Daraboš – 11. miesto

Mladší dorastenci:

- U16 – Samuel Daraboš – 4. miesto

Mladšie dorastenky:

- U16 – Mia Šmidová – 7. miesto

Ženy:

- Emma Piatková – 2. miesto

Muži:

- Martin Borsík – 1. miesto

Zimná žiacka olympiáda

Deti zo základných a stredných škôl si dňa 5.-6. 2. 2025 prišli zmerať svoje sily v šiestich olympijských disciplínach. Z nášho klubu sa prvý deň na štart postavilo 6 pretekárov, ktorí pretekali klasickou technikou s intervalovým štartom. Druhý deň sa pretekalo v disciplíne team sprint, kde sa obe naše štafety umiestnili na 2. mieste v kategóriách U16 a U14.

Výsledky – 5. 2. 2025:

U14:

- Lukáš Hnilica – 1. miesto
- Adam Harbach – 4. miesto
- Benjamín Harbach – 6. miesto

U16: • Mia Šmidová – 3. miesto

U10: • Nikola Hnilicová – 6. miesto

U12: • Ondrej Harbach – 8. miesto

Štrbské bežky

26. 1. 2025 sa na Štrbskom plese uskutočnili prvé preteky tejto sezóny. Na štart sa postavilo 8 pretekárov. Išlo o verejné preteky Štrbské bežky, kde sa pretekalo v disciplíne Cross sprint (beh cez prekážky) na tratiach dlhých 2 a 5 km.

Výsledky:

Starší žiaci:

- Adam Harbach – 3. miesto
- Benjamín Harbach – 4. miesto
- Samuel Mlynček – 5. miesto

(Celkový počet pretekárov v kategórii: 12)

Mladšie žiačky:

- Hanka Kořínková – 2. miesto
- Zara Gališinová – 4. miesto
- Adelka Surovčková – 5. miesto
- Nikolka Hnilicová – 6. miesto

(Celkový počet pretekárov v kategórii: 15)

Ženy:

- Emma Piatková – 1. miesto

Spracovala Veronika Bukasová

Vianočný turnaj mladých porubských futbalistov

V sobotu 21.12.2024 sa v telocvični v Závažnej Porube uskutočnil 1. ročník Vianočného futbalového turnaja v žiackych a mládežníckych kategóriách našich domácich futbalistov pod taktovkou členov Futbalového oddielu Športového klubu. Cieľom turnaja bolo vytvoriť pre deti a rodičov na záver roka spoločné športové podujatie, kde si nielen zašportujú, ale sa aj zabavia.

V kategóriách U11, U15 a dorast sa zišlo spolu takmer 30 mladých futbalistov, ktorí si medzi sebou zmerali svoje sily. Tí mladší vytvorili tri tímy a tí starší z kategórií U15 a dorast taktiež tri tímy. Odohrali spolu 6 zápasov. Spestrením po každom zápase bola súťaž o kráľa strelcov, ktorá spočívala v strelbe z diaľky na prázdnu bránu. Po spočítaní všetkých úspešných striel sa v tej nižšej kategórii umiestnil na prvom mieste Oliver Zajac a kráľom strelcov medzi staršími sa stal Mathias Ilanovský. Záver celého turnaja patril futbalovému zápasu medzi hráčmi z kategórie U11 a ich otcami a trénermi, ktorý skončil šťastným víťazstvom detí. Celý turnaj sa niesol v súťaživom duchu za podpory rodičov, starých rodičov i ďalších futbalových fanúšikov. Povzbudzovanie divákov, vynikajúce športové výkony futbalistov, sladká odmena na záver turnaja a dobrá nálada všetkých zúčastnených prispeli k výbornej predvianočnej atmosfére. Predseda ŠK Závažná Poruba Pavel Beľko všetkým poprial príjemné vianočné sviatky, poďakoval za podporu a do nového roku, ktorý za pár dní prichádza, zaželal pevné zdravie.

text: -zk- foto: rodičia futbalistov

U11 hrali O putovný pohár Liptova. Vybojovali 6. miesto.

Mladí futbalisti Závažnej Poruby kategórie U11 sa v sobotu 15.2.2025 zúčastnili Halového futbalového turnaja U11 O putovný pohár majstra Liptova, ktorý sa konal na Podbrezínach v telocvični ZŠ Janka Kráľa. Organizátorom turnaja bol Liptovský futbalový zväz v spolupráci s TJ Štart Liptovský Ján. Naši chlapci sa v silnej konkurencii dvanástich účastníkov nestratili a umiestnili sa na krásnom 6. mieste. Najlepším strelcom mužstva bol Oliver Bargel s počtom gólov 7 a najlepším hráčom bol za mužstvo Závažnej Poruby vyhlásený Dávid Tekel. O týždeň nás čaká rovnaký turnaj, ale tento krát v kategórii U9. Rodičom našich chlapcov ďakujeme za podporu a vytvorenie výbornej atmosféry.

tréneri U11, foto: rodičia futbalistov

U9 – Z desiatich boli tretí

V nedeľu 23.2.2025 sa na Podbrezínach v telocvični ZŠ Janka Kráľa uskutočnil Halový futbalový turnaj U9 O putovný pohár majstra Liptova. Aj tento víkend sa pod organizáciu turnaja podpísali Liptovský futbalový zväz v spolupráci s TJ Štart Liptovský Ján. Naši najmladší futbalisti kategórie U9 sa do neho pustili s veľkým odhodlaním. V rozhodujúcom zápase o umiestnenie porubskí chlapci porazili futbalistov OFK Partizánska Lupča 2:0, čím si spomedzi desiatich tímov vybojovali vynikajúce 3. miesto. Najlepším hráčom mužstva sa stal Michal Král a najlepším útočníkom celého turnaja Dávid Didek. Tréneri vyjadrili spokojnosť s výkonom všetkých chlapcov, s ich nasadením a bojovnosťou v každom zápase. Naše mužstvo sa opäť mohlo spoľahnúť na veľkú podporu rodičov v hľadisku, za čo im patrí veľká vďaka.

tréneri U9, foto: rodičia a tréneri

TAJNIČKA:

Vianočný viňš: VESELÉ SVIATKY VIANOČNÉ... (pokračovanie v tajničke)

•	1	I.	2	3	4	•	5	6	7	8	9	10	11	•	12	13	14	15	16
17						18								20					
						19								21					
22			II.																
23				24				26							28				
				25				27							29				
30					31				33					35					IV.
					32				34					36					
•	37					39				41				43				45	
	38					40				42				44				46	
47							48				50				52		54		
							49				51				53		55		
56				57				59					61						
				58				60					62						
63			V.															64	
																		65	
66				67					69								71		73
				68					70								72		
74					75		77				79			81					
					76		78				80			82					
83						84				86					88				
						85				87					89				
90				91				93						95					
				92				94						96					
•	97						99					101							
	98						100					102							
103			VI.														104		
																	105		
106				107				109							111				113
				108				110							112				
114					115				117			119		120				122	
					116				118					121				123	
124						125				127					129				
						126				128					130				
131							132				134								
							133				135								
136					137			139								141			
					138			140								142			
143		144	III.																
145				146						147				148				149	

1. štát v Afrike 2. kto „nosi“ deti ? 3. 50 rímsky 4. okresný stavebný podnik 5. kotol na parenie 6. ostrov Chorvátska 7. stará mama v Nemecku 8. rímsky krutovládca 9. výboj elektr. skratu 10. European Athletic Association skr. 11. doktor prírodných vied 12. Spojené arabské emiráty kód 13. rázovitá dedina vo Zvolenskej kotline pod Poľanou 14. „čierne“ zlato 15. dcéra kráľa Kadma 16. hlavná časť krížovky 17. maturitná prezentácia študentov 18. iskrička, , zväzák 19. občan severského štátu 20. hornina s neúplnou granitizáciou 21. Internationál Amateur Athletic Federation skr. 22. zrakový orgán 23. Grand Challenge Cup skr. (veslovanie) 24. záhradná cibulovitá zelenina 25. konštrukcia strechy 26. oblúk preklenujúci medzeru medzi stĺpmi alebo piliermi 27. znemožňuj 28. opi alkoholom 29. angl. básnik, prozaik, novinár 1865-1936. Napísal aj Knihu džungli. 30. oco, ocko detský 31. okraj obrazu	32. lesná hliadka + zámedzie v športe 33. kypri pôdu pluhom 34. nesplnená úloha 35. truhla nebožtíka 36. označenie kvalitnej múky 37. titul strednej angl. šľachty 38. ...lo prasa pomocou horúcej vody a pary 39. pohrebná hostina 40. stiahol kožu napr. z jeleňa 41. autonómna oblasť skr. 42. ostrov v Stredozemnom mori 43. Federation Internationale de Automobile skr. 44. nariadil som 11m kop vo futbale 45. nikel chem. zn. 46. novoročný beh 47. oveľa 48. hrdina 49. národnostná skupina v Indonézii 50. stredová čiara 51. kartáginiec 52. označ. parkoviska 53. Olinka 54. nula 55. 2. dvojhláska 56. citoslov. hlasu ovce 57. závada i zvada 58. staršia pec-kotol na kúrenie koksom (M) domácky 59. kosák na ručné vykášanie po česky 60. biely až žltkastý šupinatý ilový kovový nerast štruktúrou podobný slúde 61. bozk česky 62. olomoucky podnik na výrobu čerpadiel	63. športov. kód Azerbajdžanu 64. spoločensky latin.- amer. tanec ča.. 65. vytvoria napr. výrobný závod 66. metropole Talianska 67. vietnamská hmotnostná miera 68. meno nórskeho kráľov 69. bi-udieraj Samantu rébus 70. namaž chlieb masťou 71. základná organizácia 72. český spisovateľ 73. lrača 74. stredne veľký obchod. reťazec (nábytok) 75. liter označ. 76. inak knižne 77. Ingrid dom. 78. elektron. agenda 79. gymnastický klub 80. dala, poskytla básn. 81. hotelové služby obmedzené na ubytovanie a raňajky 82. kelvin ozn. 83. plakala básn. 84. značka elektr. prístrojov pre domácnosť 85. drevená detská figúrka 86. bývalý futb. brankár Žiliny 87. u katolíkov hlavný liturgický obrad 88. denný záznamník notes 89. ploché plavidlá 90. obchodná akadémia 91. lesana 92. nemá sociálne čítanie pre potreby iných, tuľák, príživník 93. zaľúbene dvoril, hrkútal, miloval 94. okrasná rastlina 95. narieka

96. eso
97. po Sahare sa pohybuje karavána
98. značka ostravského piva
99. vojenské bufety-predajne
100. grécky boh lásky
101. človek uhladených spôsobov a správania, švihák, milovník
102. nie vaša, tak
103. starorímska bohyňa úrody
104. športový kód Talianska
105. značka menšieho nákladného auta
106. druh výrobnej spoločnosti
107. vrchná časť čizmy
108. v zlož. slovách prvá časť s významom majúci vzťah k tlaku a napr. aj pri odstraňovaní vlhkosti
109. mesto v Mexiku
110. skoro
111. rieka v Nemecku
112. volt značka
113. veľké netopiere
114. che. zn. titánu a kobaltu
115. druh revolvera
116. ad acta
117. mesto v Čechách
118. alkohol
119. vinohradnícke mesto na úpätí Malých Karpát
120. vo výslužbe skr.
121. v zlož. slovách prvá časť s významom najvyšší, vrcholný
122. kút, roh
123. umyť
124. manželka Gorbačova
125. spriadal nite
126. Norika
127. lovkynia perál
128. pôvodný obyvateľ Nového Zélandu
129. súčasť domu, bytu
130. pretože
131. náčelník kozákov
132. ruské mužské meno
133. telocvičný úkon i vrh, hod
134. uviedol do omylu, okabátil
135. rozum filozof.
136. začiatok slova velocipéd
137. kód štátu Oman
138. ŠPZ okr. Pezinok
139. riečne zákruty
140. sodík ch.zn.
141. druh afrického slona
142. označ. lietadiel Iljušin
143. Anna, Ľudovít
144. posledné písmeno abecedy
145. druh obilniny
146. arabský štát a zápal sliznice
147. býv. ŠPZ okr. Rimavská Sobota
148. obranná línia
149. majstrovstvá Európy

V RIADKOCH:
 v 3. - napravo za tajn.č. II. natrium ch.zn.
 21. - napravo za tajn.č. III. v, vnútri lekár.

V STĽPCHOCH:
 19. - pod tajn.č. IV. lemovanie, lemovka

Pomôcky:
 AAR, AE, AORIT, ARKÁDA, EMKA, KIPLING, OSMO, SMAK, TNISAN.

POZOR! V krížovke nemusia byť dodržané interpunkčné znamienka, hlavne dižne a mäčkene!

ZNENIE TAJNIČKY Z č. 121 „PN“:
 Pekné cesty vianočné. Na Vianoce veľký dárček, na Silvestra pekný tanček. Do muziky ľahký krok a šťastlivý nový rok.

autori krížovky
Pavel Staroň, Simona Žabokrtská

Na fašiangy výskaj, v pôste bruchto stískaj

*Fašiangy v meste a Homrlaj
v Závažnej Porube*

Do tradičného fašiangového sprievodu v Liptovskom Mikuláši sa v piatok 28. februára 2025 zapojila aj Folklorná skupina Poludnica. Pred Priorom zatancovala a pred zaplneným námestím uviedla homrlajské piesne a tance. Primátora povykrúcali a prítomným zavinšovali zdravia, šťastia stáleho... Na sociálnych sieťach sa objavili komentáre: „Poludnica, bolo to super! Ďakujeme.“ V sobotu, za pekného počasia, Poludnica zadržala Homrlaja v Závažnej Porube tak, ako to bývalo zvykom na posledné fašiangy. Sprievod prešiel celou dedinou so spevom, tancom a viňšami. Zastavili sa aj v DSS a ZpS na Štepníku. Táto tradícia žije v nás a pokračuje v mladých posilách Poludnice.. Viac povedia priložené obrázky.

text: -dm- foto: M. a R. Macko

Fašiangová zábava priniesla radosť aj dobrú náladu

Výborná atmosféra, štýlové masky a skvelá hudba sú len stručným popisom fašiangovej zábavy, ktorú pre všetkých prítomných dňa 22. februára 2025 zorganizovala Rada rodičov pri MŠ a ZŠ v Závažnej Porube v spolupráci s Obcou Závažná Poruba.

Téma tohtoročnej fašiangovej zábavy sa niesla v duchu divokého západu, čo bolo cítiť aj výzdobou celého kultúrneho domu. Samozrejme nechýbalo ani drobné občerstvenie, prípitok, káva či zaujímavá fotokútik.

Už od prvých chvíľ bol tanečný parket plne obsadený. O hudobný zážitok sa postaral DJ Dobo. Zábavu na malú chvíľu príjemne prerušila tombola. Záujem o výhru v nej bol veľký. Mnohí šťastlivci sa mohli radovať z cien, ktoré venovali rodičia či sponzori. Za krásny priebeh, prípravu a vytvorenú atmosféru patrí srdečné poďakovanie všetkým, ktorí sa na celej akcii spolupodieľali. Celý výťažok z tejto akcie bude venovaný žiakom MŠ a ZŠ v Závažnej Porube.

Fašiangová zábava bola príjemným spštením každodenného života a zároveň zavŕšením radovánok pred vstupom do pôstneho predveľkonočného obdobia.

Text: Simonka Marcinčinová

Dizajn s dušou jari